

KAMIITHARI ÑAANTSİ JOSANKINATAKIRI JUAN

Jatziritaki jiitaitziri “Ñaantsi”

¹ Owakiraa itantanakari jiwitsikantaitzi pairani, aritaki tzimaki jiitaitziri “Ñaantsi”. Ari itsipatari Pawa. Tima Pawa jinatzi irirori.

² Iriitaki itsipatakari pairani Pawa owakiraa itantanakari.

³ Iriitaki witsikajaantakirori maawoni tzimayitatsiri. Tikaatsi apaani tzimayitatsiri kaari jiwit-sikajaanti irirori.

⁴ Ikimitakowaitakari kitainkari ikitainkataktairi atziriiti onkantya inkañaanitantaiyaari.

⁵ Ikimitakotapaakari kitijjiinkatakotantatsiri otsinirikitzi. Tiimaita ikitsirinkiri joitsiwakawakiri kimitakotakawori tsinirikiri.

⁶ Pairani jotaantaki Pawa shirampari, jiita Juan.

⁷ Iriitaki kinkithatakotapaakirini jiitaitziri “Kitainkari”, ari onkantya inkimisantantyaawori maawoni jiyotaantiri.

⁸ Jirika Juan kaari jiitaitziri “Kitainkari”. Aña iriitaki pokaintsini ikinkithatakotakiri.

⁹ Tima aritaki pokataiki jaka kipatsiki mapirotzirori ikimitakotari kitainkari, iriitaki kitijjiinkatakotairini atziriiti.

¹⁰ Isaikapaintzi kipatsiki. Tima iriitaki wit-sikakirori kipatsi. Iro kantzimaitacha tii jiyotawakiri atziriiti.

11 Isaikimowitapaintari ijyininkamirinkaiti. Iro kantacha tii jaawakiri kamiitha.

12 Iriima ikaatzzi aawakiriri kamiitha, pairyaapi-intanairiri ikimisantairi, iriitaki ishinitaki Pawa intomitaiyaari.

13 Itomi jowajaantairi Pawa. Tiimaita ojyawo itomitantapiinta atziriiti, inintakaanikiini, ikowi jowaiyantawaiti. Aña iri Pawa kowashitainchari intomitantya.

14 Jirika jiititziri “Ñaantsi”, jatziritaki, isaikimotapaintai. Nishironkapirowaitantaniru jinatzi. Tyaaryoori inatzi iñaanitari. (Naakaiti ñaajaantakirori itasorinka, ari okimitajaantakawo itasorinka japintziti itomi Ashitariri.)

15 Iriitaki ikaimakaimawintapaakiri pairani Juan, ikantapaaki: “Jirika nokinkithatakotakiri pairani, nokantaki: ‘Aatsikitaki poyaatapaakinnani, janaakowaitakina naaka, tima iri itakawo pairani tikiraaminthia notzimi naaka’ ”.

16 Tima kamiithapirowaitaki irirori, irootaki añaantayitaawori maawoni inishironkapirowait-apiintai.

17 Pairani, iri Moisés-ni josankinatakaawiitakari Ikantakaantaitani. Iriima Jesucristo iriitajaantaki nishironkayitairi, irijatzi ñaawaitapiintairori tyaaryoori.

18 Tikaatsi matironi jiñiiri Pawa. Iriima japintziti itomi Ashitairi, saikimotajaantairiri, iriitaki kamantairi aakaiti ayotantaari tsika ikanta irirori.

*Ikamantantakiri Juan owiinkaatantaniru
(Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17)*

19 Ikanta Judá-mirinkaiti nampitawori Jerusalén-ki, jotaantaki Ompiratasorintsitaariiti itsipataakiri Leví-mirinkaiti, jiyaati josampitiri Juan, inkantapaakiri: “¿Tsika piitaka iiroka?”

20 Tii jimanakota Juan, ikamantantaki, ikantzi: “Tii naaka Cristo”.

21 Ipoña japiitaitziri josampiitziri, ikantaitziri: “¿Tsikama piitatyaaka? ¿Iirokama Elías-ni?” Ikantzi Juan: “Tii naaka”. Iikiro ishintsitaitatzi josampiitziri: “¿Iirokama Kamantantaniri noyaakoniintani?” Ikantzi: “Tii”.

22 Ari ikantaitziri: “¿Tsikama piitaka iiroka? Pinkamantina, inkini nonkamantapairi otyaan-takinari. Incha pinkinkithatakotya”.

23 Japiitanakiro Juan, ikantzi: “Naakataki kaima-kaimatapaintsiri otzishimashiki, nokantantaki: ‘Powamiithatainiri Awinkathariti tsika inkinapaaki, pinkimitakaantiro jotampatzikaitziro aatsi’. Irootajaantaki ikinkithatakotsitakari pairani Kamantantaniri Isaías-ni”.

24 Ikanta jotaantaniiti Fariseo-paini,

25 iikiro josampitanakitziiri, ikantziri: “Tii Cristo pinatyi iiroka, tii iiroka Elías, tii Kamantantaniri pinatyi iijatzi. ¿Litama powiinkaatantantari?”

26 Ari ikantzi Juan: “Apa nowiinkaamachitiantawo naaka jiñaa. Iro kantzimaitacha tzimatsi pitsipatakari, kaari piyotaiyini,

27 iriitaki poyaatapaakinani. Tii okantaajaitzi inkimitakaantina jimpiratani nonothopaitstantyaariri i-zapato-ti.”

28 maawoni jiroka, iro awijaintsiri pairani ji-

itaitziro Betábara, intatsikironta jiñaa Jordán jowi-inkaatantzi pairani Juan.

Joiyyati Pawa

²⁹ Okanta okitijiyitamanai jiñaawairi Juan ikinapai Jesú, ikantzi: “Jirika joiyyati Pawa, iri piyakotaironi iyaaripironka atziriiti.

³⁰ Iriitaki nokinkithatakotsitakari nokantaki: ‘Aatsikitaki shirampari poyaatinani, janaakowaitakina naaka, tima iri itataikawori pairani tikiraaminthia notzimi naaka’.

³¹ Tii niyowitari naaka. Aña iro nopokantakari nowiinkaatanti, jiyotantyaariri Israel-mirinkaiti”.

³² Jiroka ikantanaki iijatzi Juan: “Noñaataikiri Tasorintsinkantsi ikinapaaki jinoki ikimitapaakari shiro. Jookantapaakari.

³³ Tii niyowitari naaka. Iro kantacha otyaantakinari nowiinkaatanti, ikantakina: ‘Aririka piñaaki ijyaawiinkashitakirini Tasorintsinkantsi jookantapaatyaari iitoki, iriitaki kimitakaantyaawoni jowiinkaatantyaarimi Tasorintsinkantsi’.

³⁴ Naakajaantaki ñaakiriri, iro nokinkithatakantariri tima Itomi Pawa jinatzi”.

Itanakawori jiyotaani Jesú

³⁵ Okanta okitijiyitamanai ari isaiki Juan itsipatakari apiti jiyotaani.

³⁶ Ikanta jiñaawairi Jesú ikinapai, ikantzi Juan: “Jirinta joiyyati Pawa”.

³⁷ Ikimawaki apiti jiyotaani Juan, joyaatanakiri Jesú.

³⁸ Ari ipithokanaka Jesú, jiñaatziri joyaataiyakirini, ari ikantziri: “¿Tsika piyaatika?”

Ikantaiyini irirori: “Rabí (Iro ikantaitziri ‘Yotaanari’), ¿tsika pinampitawoka?”

³⁹ Ikantzi Jesús: “Pimpoki piñiiro”. Ikanta joy-aatanakiri, jiñaakiro tsika inampitawo. Ari jimayi-motapaintziri tima aritaki tsiniriityaanaki.*

⁴⁰ Jirika kimakiriri Juan, oyaatanakiriri Jesús, iriitaki Andrés iririntzi Simón Pedro.

⁴¹ Ikanta Andrés, apatziro jiyaatashitanakiri iririntzi, jirika Simón, ikantapaakiri: “Noñaataikiri Mesías (iro ikantaitziri iijatzi, ‘Cristo’).”

⁴² Ipoña Andrés jaanakiri Simón isaikira Jesús. Ikanta Jesús jiñaawakiri iririntzi Andrés, ikantawakiri: “Iiroka Simón, itomi Jonás. Iroñaaka piitaiya ‘Cefas’ ”. (Iro ikantaitziri iijatzi, Pedro.)†

Ikaimaitakiri Felipe ipoña Natanael

⁴³ Okanta okitijiyitamanai, jataki Jesús Galileaki. Ari jiñaakiri Felipe, ikantapaakiri: “Poyaatina”.

⁴⁴ Jirika Felipe, Betsaida-jatzi jinatzi, irojatzi inampi Andrés iijatzi Pedro.

⁴⁵ Ikanta Felipe, jiyaatashitanakiri Natanael, ikantapaakiri: “Noñaataikiri josankinatakotakiri Moisés-ni janta Ikantakaantaitaniki, josankinatakotsitakari iijatzi Kamantantaniriiti. Iriitaki itomi José, Nazaret-jatzi”.

⁴⁶ Ari ikantzi Natanael: “¿Tzimatsima kamilithashiriri janta Nazaret-ki?” Ikantzi Felipe: “Pimpoki, piñiiri”.

* ^{1:39} Kantakotachari jaka “tsiniriityaanaki”, irootaki ojyawori ikantaitziri pairani “jiwiyaaka ooryaatsiri 10”. † ^{1:42} Ikan-taitziri “Cefas” jiñaaniki Aram-jatziiti, irootaki “Mapi”.

47 Ikanta Jesú斯 jiñaaawakiri ipokaki Natanael, ikantzi: “Aatsikitataiki jirika Israel-mirinkapirori, tii ithiiyanita”.

48 Ari ikantzi Natanael: “¿Tsika janta piñaanaka piyotantakinari?” Ikantzi Jesú斯: “Noñaakimitya tikiraaminta ikaimimi Felipe pisaiki pankirintsi-tapishiki”.‡

49 Ikantanaki Natanael: “Rabí, ¡irokataki Itomi Pawa, iirokataki Iwinkathariti Israel-mirinkaiti!”

50 Ikantzi Jesú斯: “Iro pikimisantamachiitantanakari nokantakimi ‘noñaakimi pisaiki pankirintsitapishiki’. Iro kantacha, arimaitaka piñaaki pashini anaironi jiroka”.

51 Iikiro ikantanakitzi Jesú斯: “Ari piñaakiro ashitaryagaiya inkiti. Ari impiyapiyataiyini maninkariiti jayiitashitiri Itomi Atziri”.§

2

Aawakaantsi Caná-ki

1 Okanta mawatapaintsiri kituijyiri, ari jaawakaitari nampitsiki iitachari Caná, saikatsiri Galilea-ki. Ari osaikakiri iijatzi inaanati Jesú斯 janta.

2 Ari ikaimakaantaitakiri iijatzi Jesú斯 itsipatakari jiyotaanipaini.

3 Ikanta joimoshirinkaiyani, thaatapaaka imiritaliyarini. Opoña inaanati Jesú斯, okantanakiri otomi: “Thaatapaaka amiri”.*

‡ **1:48** Iitachari jaka “pankirintsitapishi”, irootaki ikantaitziri “higuera”. § **1:51** Ojyakaawintachari jaka “ashitaryagaiya inkiti”, tima aritaki onkantaki jiñaaityairi inkitiwiri, kaari kantaw-itachani jiñiitapiintiri. * **2:3** Kantakotachari jaka jimiritaitari, irootaki “vino”.

4 Ikantzi irirori: “Tsinaní, ¿litama pikantanari naaka? Aña tikira imonkaapaitita noñaagantantya”.

5 Okantanakiri iroori ikaatzi pakotantatsiri: “Pantiro onkaati inkantimiri notomi”.

6 Ari owaka janta 6 kowitzi mapinakitatsiri, iro jowantapiintari Judá-mirinkaiti jiñaa ikiwayitanti inkitiwathatantyaari. Jiroka kowitzi, tzimayitatsi antitachari 50 litro jiñaa, pashini 60 litro.[†]

7 Ikantanakiri Jesús ikaatzi pakotantatsiri: “Pi-jaikitiro jiñaa maawoni kowitziki”. Ijaikipiroytakiro kowitziki.

8 Ipoña ikantzi Jesús: “Pinkitanaki kapichiini, paanakiniri aminakaantzirori oimoshirinkaantsi”. Ari ikantaiyakironi.

9 Ikanta aminakaantzirori oimoshirinkaantsi jirawaki kapichiini jimiriitari piyanainchari ojíñaawita, tii jiyotzi tsika okinapaaki iroopirori imiriitari. Apa jiyotaiyini pakotantatsiri, tima iriitaki jaikitakirori jiñaa. Ipoña aminakaantzirori oimoshirinkaantsi, ikaimakiri aawakaachari,

10 ikantziri: “Iro jamitari atziriiti jitapiintawo ipakotantziro tontaari jimiriitari, aririka inkimaniintaiyatyaani oimoshirinkachari, ari ipakotantaitziro jintaaari. Irooma iiroka powaantakawo iroopirori jimiriitari irojatzi iroñaaka”.

11 Jiroka jantakiri Jesús nampitsiki Caná saikatsiri Galilea-ki, iro itanakawori itasonkawintantzi ari joñaagantziro ishintsinka. Ari ikimisantapirotanakiri jiyotaanipaini.

[†] **2:6** Kantakotachari jaka 50 litro pashini 60 litro jiñaa, irojatzi ojyawori ikantaitziri pairani 2 cántaro pashini 3 cántaro.

12 Okanta okaatapaaki jiroka, jatanaki Caper-naum, itsipatanakawo inaanati, iririntzipaini, ii-jatzi jiyotaanipaini. Tii osamani isaikapainti janta.

Jomishitowiri Jesú斯 pimantayitatsiri tasorintispankoki

(Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46)

13 Irootzimatai joimoshirinkapiintantawori Judá-mirinkaiti Anankoryaantsi. Jataki Jesú斯 Jerusalén-ki.

14 Iñaapaakiri tasorintispankoki yomparitariri ipirapaini, ii-jatzi ishironipaini. Ari isaikayitakiri ii-jatzi yomparitariri kiriiki.‡§

15 Ikanta jiñaapaakiri, jaminthataki Jesú斯 ipajam-into, jomishitowakiri maawoni yomparitachari tasorintispankoki, itsipataakiri ipirapaini. Josok-itakiri iiriikiti ikaatzi yomparitariri kiriiki, jo-tatsinkitsitakiri isaikamintopaini.

16 Ikantakiri Jesú斯 yomparitariri ishironi: “¡Paanairi pipira! ¡Tii okantzi pinkimitakaantiro ipanko Ashitanari iyomparintsipango!”

17 Ari ikinkithashiritanakiro jiyotaani okaatzi josankinaitakiri, kantatsiri:

Antawoiti nonkisakowintyaawo pipango.

18 Ikanta Judá-mirinkaiti ikantanakiri Jesú斯: “Incha poñaayina pintasonkawintanti noñaantimiri imapiro otzimi pishintsinka pimatantawori jiroka”.

‡ 2:14 Kantakotachari jaka ipirapaini iriitaki buey ipoña oijya.

§ 2:14 Ikaatzi pokayitatsiri Jerusalén-ki, jamayitzi iiriikiti ipoñaakaayitari inampiitiki irirori. Iro ikowantari jiyomparityaari iiriikitiki Jerusalén-ki, onkantya jamanantantyaari piratsipaini intainiriri Pawa.

19 Ikantzi Jesús: “Pimpookiro jiroka tasorintspango, ari awijawitatya mawa kitiiyiri, ari nontzinagairo iijatzi”.

20 Ikantaiyini Judá-mirinkaiti: “Aña okaatzi 46 osarintsi jantawaitaitzi jiwitsikaitantakawori jiroka tasorintspango, ¿ompoña pintzinagairo iiroka onkaati mawa kitiiyiri?”

21 Jiroka “tasorintspango” ikinkithatakotakiri Jesús, iro ikantakotzi iwatha irirori.

22 Ikanta itzinagaan pairani Jesús, ikinkithashiritanairo jiyotaaniiti ikinkithatakotsitakari. Irootaki ikimisantapirotantanakawori Osankinarintsipirori, iijatzi okaatzi ikantayitakiri Jesús.

maawoni jiyoshiritziri Jesús

23 Iinta isaiki Jesús Jerusalén-ki joimoshirinkaitziro Anankoryaantsi, ojyiki kimirantanakiriri jiñaayitakiri itasonkawintantaki.

24 Iro kantacha Jesús, tii jawintaari jirikaiti, tima jiyoshiritziri maawoni.

25 Tii ikowaaajaitzi Jesús inkamantaitiri tsika ikantashiriyitzi atziriiti, aña jiyoshiritziri irirori.

3

Jesús ipoña Nicodemo

1 Tzimatsi Fariseo jiita Nicodemo, iriipirori Judá-mirinka jinatzi.

2 Ikanta jirika jataki tsiniri jiñiiri Jesús. Ikan-tapaakiri: “Rabí, niyotaiyini iri Pawa otyaan-takimiri piyotaayitina, tikaatsi kantironi jantiro poñaagantakiri iiroka, tiirika itsipashiritari Pawa”.

3 Ari jakanaki Jesús, ikantziri: “Incha pinkimisantawakina. Itzimirika kaari apiitaironi intzimai, iiro jiñairo impinkathariwintantai Pawa. Imapiro”.

4 Ikantzi Nicodemo: “¿Kantatsima japiitairo intzimai shirampari antaripirotaintsiri? ¿Arima onkantaki intyagai omotziki inaanati, inkini japiitairo intzimai?”

5 Ari jakanaki Jesús, ikantziri: “Itzimirika kaari tzimantaiyaawoni jiñaa, kaaririka intzimakaashiriyitairi Tasorintsinkantsi, iiro jiñairo ipinkathariwintantai Pawa.*

6 Ikaatzi jowaiyantziri atziriiti, atziri jinatzi. Iriima ikaatzi tzimantaariri Tasorintsinkantsi, tasorintsishiri ikantanaa.

7 Iiro okompitzimotzimi nokantakimi: ‘Ontzi-matyii papiitairo pintzimayitai’.

8 Okimita tampiyainka otasonkantapiintzi tsika okowakaawo. Pikimawitawo oyamininka, ti-imaita piyotzi tsikarika okinapaaki, tsikarika iyaatziro. Ari ikimiyitari iijatzi ikaatzi itzimakaayitairi Tasorintsinkantsi”.

9 Japiitanakiro Nicodemo josampitziri: “¿Tsikama okantakotaka jiroka?”

10 Ikantzi Jesús: “¿Iiroka, yotaapiintziriri Israel-mirinkaiti, tiima piyotzi tsika okantakota jiroka?

* **3:5** Okaatzi kinkithatakotachari jaka “intzimantaiyaawo jiñaa”, tzimatsi ojyakaawintachari: Tzimatsi kantatsiri iri kinkithatakotacha owiinkaatanaachari jowajaantanairo kaaripirori. (2) Tzimatsi kantatsiri iro kinkithatakotacha itzimaari iinchaaniki. (3) Tzimatsi kantatsiri iri kinkithatakotacha Tasorintsinkantsi, tima añaakotapiintakiri Tasorintsinkantsi jojyakaawintaitziri jiñaa.

11 Nokinkithatakotaiyimironi okaatzi niyotakotziri. Nokinkithatakotzimiro okaatzi nokitapiintaiyarini. Iro kantzimaitacha tii pikimisantaiyini iirokaiti nokantayitzimiri. Imapiro.

12 Tii pikimisantana nokinkithatakotzimiro isaawijato, iro owatsipiro iiro pikimisantana aririka nonkinkithatakotimiro inkijato.

13 Tikaatsi apaani jataintsini inkitiki, apa jirika poñainchari inkitiki. Iri akinkithatakotziri, Itomi Atziri.[†]

14 Tima pairani Moisés-ni jowatzikakotakiri maanki otzishimashiki, ari inkimitaitiri iijatzi Itomi Atziri, ontzimatyii jowatzikakoitiri irirori,

15 inkañaanitantaiyaari inkaati kimisantairini".

Jitakotaari Pawa maawoni isaawijatzi

16 "Tima jitakopirotaari Pawa isaawijatzi, ishinitakiri japintziti Itomi inkamawintiri, iiro ikaamaniyitai inkaati kimisantairini, aña inkañaaniyitai.

17 Tima Pawa tii iro jotyaantantyaariri Itomi jakä kipatsiki jiyakawintairi isaawijatzi, aña jowawijaakoshiritaatyiiri.

18 Ikaatzi kimisantairini Itomi Pawa, iiro jiyakawintaitziri. Iriima kaari kimisantayitaatsini, aritaki jiyakawintairi, okantakaantziro tii ikimisantairi japintziti Itomi Pawa.

19 maawoni kaari kimisantatsini, aritaki jiyakawintairi, tima jantapiintatziiro kaaripirori. Tima ipokawitapainta pairani kipatsiki jiitaitziri

[†] **3:13** Tzimatsi osankinarintsi kantatsiri Itomi Atziri saikatsiri inkitiki.

‘Kitainkari’, iro ikowapirotaantakanakiri tsinirikiri, jimanintawakiri ‘Kitainkari’.

²⁰ maawoni antayitzirori kaaripirori ikisanintatziiri jiitatziri ‘Kitainkari’. Ikoimintawaita onkantya iiro jiyotakoyitantawo jantayitziro kaaripirori.

²¹ Iriima matapiintanairori tyaaryoori, jawintaapirota ‘Kitainkari’, iro jiñaitantyaawori jantawaapirotaatyiiniri Pawa”.

Jaapatziyaminthari iimintaitari

²² Ikanta okaatapaaki jiroka, jatanai Jesús Judea-ki itsipayitanaari jiyotaani, ari itsipatakari jowiinkaatantzi.

²³ Iijatzi Juan jowiinkaatantzi irirori Enón-ki, okaakitapai Salim, tima janta ari otzimapirotsi jiñaa. Ikaatzi jatatsiri janta, jowiinkaayitawakiri.

²⁴ Tima tikira jaakaantatziriita Juan jomontyaitiri.

²⁵ Ikanta kiyopayipaini jiyotaani Juan jiñaanaminthatakiri Judá-mirinka tsika onkantya inkitiwathatantyaari.

²⁶ Ipoña jiyataiyakini isaiki Juan, ikantapaakiri: “Rabí, jirintaranki tsipatakimirí intatsikironta jiñaa Jordán, pikinkithatakotakinari, jowiinkaatantzi iroñaaka irirori, ojyiki atziriiti pokashitziriri”.

²⁷ Ari jakanaki Juan, ikantzi: “Tsilka ikanta piñaakiri jirika, tii opoñaashiwaita, aña iri Pawa ñaapirotakaariri.

²⁸ Iirokayitaki kimajaantakinari nokantaki pairani: ‘Tii naaka Cristo, apa jotsyaantaitakina niiwatapaakiri nonkinkithatakotiri’.

²⁹ Thami nojyakaantimiro: aririka jaawakaitya, iri aapiintzirori tsinani iimintaitari. Iriima itsipaminthari, iiro jiñaaapirowaita irirori, apa inkimoshiritanaki inkimaki jiñaaawaitanaki jiimitaitari. Ari nokimitsitakari naaka iroñaaka, tii noñaaapirowaita, iro kantzimaitacha, antawo nokimoshirikitaki.

³⁰ Iikiro jiyaatatyi inkimakoitiri jirika, irooma naaka ari nosantzikoityaakoti”.

Poñainchari jinoki

³¹ “Janairi maawoni poñainchari jinoki. Iriima nampitawori kipatsiki, isaawijatz ijinatzi, ikinkithatakotashitapiintawo isaawijato. Iriima poñainchari inkitiki janairi maawoni,

³² ikinkithatakotziro okaatzi jiñiiri, okaatzi ikimirri. Iro kantzimaitacha iiro ikimisantaitziro ikinkithatakotziri.

³³ Iro kantacha inkaati kimisantanairini, ari jimatanatya irirori ikinkithatakotanairi Pawa tyaaryoori jinatzi.

³⁴ Ikaatzi jotaantziri Pawa, jiñaanii Pawa ikinkithatakotzi. Tima Pawa jothotyiiro jinampishiritakaantantawo Itasorinka.

³⁵ Jirika Ashitairi jitakotari Itomi, jimatakaakiri ipinkathariwintairo maawoni tzimayitatsiri.

³⁶ Inkaati kimisantanairini Itomi, ari inkañaanitai. Iriima kaari kimisantairini Itomi, iiro ikañaanitai, apa jatsipitaiyaawo jowasankitagairi Pawa”.

¹ Ikanta Fariseo-paini ikimaiyakini, ikantaitzi: “Tzimaki ojyiki jiyotaani Jesús, jowiinkaataki ojyiki atziripaini, janaanakiri Juan”. Jiyotaki Jesús ikimaiyakini Fariseo.

² (Kaarimachiini Jesús owiinkaatacantatsini, aña jiyotaani owiinkaatacantatsiri.)

³ Irootaki Jesús ishitowantanakari Judea-ki, ipiyaawo Galilea-ki.

⁴ Ari iintathakitziri inkinanairo iipatsitiki Samaria-jatzi.

⁵ Irojatzzi jariitantakari nampitsiki saikatsiri Samaria-ki oita Sicar, iro tsipanampitawori iipatsiti pairani Jacob-ni ipanairiri itomi, José.

⁶ Ari osaikakiri jiñaa iiyakotani Jacob-ni. Tima jimakokitaki Jesús janiitaki, isaikimotapaakiro jiñaa, jiwiyaaka tampatzika ooryaa.*

⁷ Ari opokaki Samaria-jato onkai jiñaa. Ikantziro Jesús: “Pimpina jiñaa nirawaki”.

⁸ Tima jiyaataiyatziini jiyotaani nampitsiki jamananti owanawontsi.

⁹ maawoni Judá-mirinkapirorii tii jaapatziyari kamiithaini Samaria-jatziiti. Ari akanakiri tsinani okantanakiri: “¿Tsika pinkinakairoka iiroka, Judá-mirinka pinatzi, ipoña pikamitana naaka Samaria-jato nompimi jiñaa?”

¹⁰ Ari jakanakiro Jesús, ikantziro: “Arimi piyoti iita ipantziri Pawa, ari piyotirimi kamitakimirí jiñaa, iiroka kamitinanimi naaka. Aritaki nompakimiro jiñaa añaakaantatsiri”.

¹¹ Okantanaki tsinani: “Pinkatharí, tikaatsi

* ^{4:6} Ikantaitziri jaka “tampatzika ooryaa”, irojatzzi ikantaitziri pairani jiwiyaaka ooryaatsiri 6.

pinkitantyaari jiñaa, inthomainta okantaka omoo, ¿tsikatya payiroka pimpinari jiñaa añaakaantatsiri?

¹² Iri achariniiti Jacob-ni panairori pairani jiroka jiñaa, irootaki jimiriyitajaantakari irirori, irojatzi jimiriyitaka itomipaini, jimiriyitsitakawo ijatzi ipiraiti. ¿Panairima iiroka?

¹³ Jakanakiro Jesú, ikantanakiro: “maawoni miritawori jiroka jiñaa, iiro opiya imiri.

¹⁴ Iriima mirityaawoni jiñaa nompiriri naaka, iiro jimiriyitai. Tima jiñaatatsiri nopantziri naaka ari oshitowaashiritantaiyaari onkimiwaityaawo oshitowaatantyaarimi jiñaa añaakaantatsiri”.

¹⁵ Okantzi tsinani: “Pinkatharí, pimpinawo naaka jiroka jiñaatatsiri, iiro napiitantaawo nomiriyitai, iiro nopyiyapiyawaitanta jaka nonkai jiñaa”.

¹⁶ Ari ikantziro Jesú: “Piyaati, pinkaimiri piimi, ompoña pimpiyaki jaka”.

¹⁷ Okantzi tsinani: “Tikaatsi noimi”. Ikantziro Jesú: “Kamiitha pikantaki, tii itzimi piimi,

¹⁸ tima tzimawitaka pairani ikaatzi 5 piimi. Irima pitsipatakari iroñaaaka, kaari piimi. Imapiro okaatzi pikantakiri”.

¹⁹ Okimawaki ikantakiro, okantanaki tsinani: “Pinkatharí, niyotanakimi naaka kamantantaniri pinatzi.

²⁰ Pairani nochariniiti Samaria-jatziiiti ipinkathatapiintziri Pawa jaka otzishiki. Irokantzimaitacha iirokaiti Judá-mirinkapirori pikantaiyini janta Jerusalén-ki, ari ampinkathatapiintairi”.

²¹ Ikantanakiro Jesú: “Pinkimisantawaki tsinani, irootaintsi pimpinkathatairi iirokaiti

Ashitairi, iiro okowajaanta pimpoki jaka otzishiki, iiro okowajaanta piyaati ijijatzi Jerusalén-ki.

²² Imapirowitatya, tii piyotaiyirini iirokaiti iita pipinkathatapiintziri. Irooma naakaiti niyotziri itzimi nopinkathatziri. Tima jirika owawijaakotantsini, Judá-mirinka jinatyi.

²³ Iro kantacha, irootzimataints. Iriitaki pinkathatajaantziriri Ashitairi pinkathashiritakairi. Tima iriiyitaki ikowiri Ashitairi pinkathayitairini.

²⁴ Pawa irijatzi Tasorintsinkantsi, kaari koñaatatsini. Inkaati pinkathayitairini, ontzimatyii impinkathashiritaitiri, tii okowajaanta jantayitairo koñaayitatsiri”.

²⁵ Okantzi tsinani: “Niyotzi naaka, ari impokaki Mesías, jiititziri Cristo. Aririka jariitatya irirori, ari inkamantapaakairo maawoni tsika okantakota”.

²⁶ Ikantzi Jesú: “Naakataki, ñaanatajaaantakimiri”.

²⁷ Ari jariitaiyapaani jiyotaani. Iyokitzi jowapaakiri jiñaapaakiri ikinkithawaitakairo tsinani. Iro kantzimaitacha tikaatsi osampitapaakirini oita okowiri tsinani, tsikarika oita ikinkithawaitakairori.

²⁸ Ari ookanakiro tsinani oyowitinaki, jataki nampitsiki, okantapaakiri atziriiti:

²⁹ “Pimpokaiyini piñiiri shirampari yotakina-wori maawoni nantayitakiri pairani. ¿Kaarima Cristo?”

³⁰ Ikanta ishitowaiyanakini atziriiti nampitsiki, pokaiyanakini isaikinta Jesú.

³¹ Ari ipankinataiyarini jiyotaani, ikantziri:

“¡Rabí, poya!”

³² Ikantzi Jesús: “Tzimatsi iita nowari naaka, tii piñagaiyironi iiroka”.

³³ Ari josampitawakaiyanakani jiyotaani: “¿Tzimatsima iita amakiniriri jowanawo?”

³⁴ Iro kantacha Jesús, ikantanakiri: “Nokimitakaantawo nowanawo naaka nantziro ikowiri otyaantakinari, ontzimatyii nonthonkiro antawairintsi ipakinari.

³⁵ Jiroka pikantapiintaiyini iiroka: ‘Yotapaaka 4 kashiri osampatantyaari pankirintsi’. Iro kantacha nonkantimi naaka pamini pankirintsimashiki, aritaki sampainkataki ontzimatyii oyipatya.

³⁶ Inkaati antawaitatsini joyipatiro pankirintsi ari impinayiitairi. Okaatzi pankirintsi joyipaiyitairi iriyitaki ojyakaawintacha inkaati kañaanitatsini. Iro inkimoshiritantaiyaari pankitakirori intsipataiyaari oyipatakirori.

³⁷ Tima imapirotaty jiroka joyyakaawintaitakiri, ikantaitzi: ‘Tzimatsi apaani pankitakirori, tzimatsi pashini oyipatakironi’.

³⁸ Notyaantakimi naaka piyati iirokaiti poyipayitairo kaari pipomirintsiwinta pantawaiwintiro. Tima tzimayitatsi pashini pankinatawori jantawaiwintakiro. Iirokayitaki nintagaiyaawoni jantawaitani jirikaiti”.

³⁹ Tima ojyiki Samaria-jatzi saikaintsiri nampitsiki kimisantawakiriri Jesús okantakaantziro tsinani okantantapaaki: “Jiyotakinawo maawoni nantayitakiri pairani”.

⁴⁰ Ikanta Samaria-jatziiti, jariitaiyapaakani ipankinatapaakari Jesús isaikimotanakiri

inampiki. Ari jimatakiro Jesús, apiti kitijyiri isaikanaki,

41 ojyiki pashini kimisantanaıntsiri ikimajaantakiri iriroriiti okaatzi ikantayitziri Jesús.

42 Ari ikantaitanakiro tsinani: “Kimisantayitaana naaka iroñaaka, tii iro nonkimisantataiyaari pikamantapaakina, aña naaka kimajaantairi ikantayitziri. Niyotai iijatzi imapirotatyajowawijaakoshiritantai kipatsiki, iriitaki Cristo”.

Joshinchagairi Jesús itomi jiwari

43 Okanta imonkaataka apiti kitijyiri isaikapaaki Jesús Samaria-ki, awijanaki jiyaatiro Galilea-ki.

44 Tima iri Jesús kantantsiri: “Apaani kaman-tantaniri tii ipinkathaitziri inampipiroki”.

45 Ikanta jariitaa Galilea-ki, ojyiki aawairiri kamiitha janta, tima aritaki jiñiitsitakari Jerusalén-ki okaatzi jantayitakiri Jesús joimoshirinkiro Anankoryaantsi.

46 Ari jariitaari Jesús janta Caná-ki saikatsiri Galilea-ki, tsika ipiyakiro jiñaa okimiwaitanakawo jimiriitari. Tzimatsi janta iriipirori jiwari, mantsiyataıntsiri itomi janta Capernaum-ki.

47 Ikanta jirika jiwari ikimakotakiri Jesús ari jariitaari Galilea-ki ipoñagaawo Judea-ki, jiyaatashitanakiri jiñiiri. Ipankinatapaakari, jiyaati ipankoki, joshinchagairi itomi, irootaintsi inkami.

48 Ari ikantanaki Jesús: “¿Litama kaari pikimisan-tantana iirokaiti? Pikowajaantzi noñaayimiro kaari piñaapiintzi pairani, pikowajaantzi nontasonkawintantawaki”.

49 Iro kantacha jiwari ikantanakiri: “Pinkathari, thamiita iroñaaka, tikira ikamanakiita notomi”.

50 Ipoña ikantzí Jesús: “Pimpiyi pipankoki. Shintsitai pitomi”. Ikimisantanaki shirampari okaatzi ikantakiriri Jesús, piyanaka.

51 Ipiyaminthaita ipankoki, itonkiyotawaari jompirataníiti, ikantawairi: “¡Shintsitai pitomi!”

52 Josampitanakiri tsika jiwiyaa ooryaatsiri ikantakoniintantanaari itomi, ikantaiyini jimpiratani: “Chapinki, itainkanaki ooryaatsiri, ari awijanaki isaawawaitzi”.[†]

53 Ari ikinkishiritanakiro ashitariri aritaki jiwiyaakari ooryaatsiri chapinki ikantakiri Jesús: “Shintsitai pitomi”. Iro ikimisantanakari irirori, ari ikimitsitanakari iijatzi maawoni ijyininkamirinkaiti irirori ikimisantanakiri Jesús.

54 Irootaki apititanaintsiri joñaagantziro Jesús itasonkawintantzi jariitaa Galilea-ki ipoñagaawo Judea-ki.

5

Kisopookiri Betesda-jatzi

1 Okanta othonkapaaka jiroka, japiitairo joimoshirinkaiyani Judá-mirinka Jerusalén-ki. Ari jiyaatsitakari iijatzi Jesús.

2 Janta Jerusalén-ki, ari osaikiri ikaawoshim-into jiitaitziri iñaaniki Heber-mirinka “Betesda”. Tzimatsi okaatzi 5 opankochaantiki. Ari otsipanampitawo ashitakowontsi jiitaitziro “Oijya”.

[†] **4:52** Kantakotachari jaka “itainkanaki ooryaatsiri”, irootaki ikantaitziri pairani “hora 7”.

³ Ari ipiyotakari ojyiki mantsiyari, kaari amintsini, kisopookiri, thoriwaitatsiri jomaryaaityata kipatsiki joyaawintawo ojyiwaatya jiñaa.

⁴ Tima ikantaitzi: Jinatzi ipokapiintzi maninkariiti ijyawaatakairo jiñaa, intzimirika itanatyawoni impiinkaatantyawo jiñaa ojyiwaata, aritaki ishintsitanai imantsiyawaitzi.

⁵ Tzimatsi mantsiyari tzimakotaintsiri 38 osarintsi imantsiyawaitaki.

⁶ Ikanta Jesús jiñaapaakiri jomaryaka, jiyotapaaki osamani jimantsiyawaitaki jirika, josampitapaakiri, ikantziri: “¿Pikowima pishintsitai?”

⁷ Ari jakanaki mantsiyari: “Pinkatharí, tii itzimi iitya owiinkaatinani aririka ojyiwaapaititya jiñaa. Tima nokowawitapiinta nompiinkaatimi naaka, janaakotana pashini ipiinkaataki irirori”.

⁸ Ari ikantzi Jesús: “Pintzinai, paanairo pomaryaaminto, piyaatai”.

⁹ Apathakiro ishintsitanai jirika, jaanairo jomaryaaaminto, aniitanai. Iro kantacha, tima kitijiyiri jimakoryaantaitari inatzi,

¹⁰ ikantakiri Judá-mirinkaiti jirika shirampari shintsitaatsiri: “Kitiijyiri jimakoryaantaitari inatzi iroñaaka, tii oshinitaantsitzi paanairo pomaryaaminto”.

¹¹ Jakanaki jirika shirampari, ikantzi: “Ikantakina oshinchagaanari: ‘Paanairo pomaryaaminto, piyaatai’ ”.

¹² Ari ikantaiyanakini Judá-mirinka: “¿Litaka kantimiri: ‘Paanairo pomaryaaminto, piyaatai?’ ”

¹³ Iro kantacha jirika shirampari tii jiyyotziri iita oshinchagairiri, tii jiñaawairi Jesús tsika ikinanaki,

ipiyotaiyakani atziriiti janta.

¹⁴ Ipoña Jesús jiñagairi shirampari janta tasorintsipankoki, ari ikantziri: “Pinkimi, aritaki shintsitaimi iroñaaka, iiro papiitairo pantairo kaaripirori, ari onkantya iiro awijyimotantaimi kowiinkapirotatsiri”.

¹⁵ Ikanta jirika shirampari jatanaki, ikaman-takiri Judá-mirinkaiti iriitaki Jesús oshinchagairiri.

¹⁶ Iro opoñaantari ikowi Judá-mirinkaiti intsitokiri Jesús, tima joshinchaantaki kitiiyyiri ji-makoryaantaitari.

¹⁷ Iro kantzimaitacha, ikantanaki Jesús: “Ari ikantaitatyaani jantawaitzi Ashitanari, ari nokim-itsitari ijatzzi naaka nantawaitzi”.

¹⁸ Irootaki, ikowapirotantanakari Judá-mirinkaiti intsitokiri Jesús, tima tii apa jantawaitantakawo kitiiyyiri jimakoryaantaitari, aña jojyakotakari Pawa, ikantakira Jesús iriitaki Pawa iwaapatitajaantari irirori.

Ishintsinka Itomi Pawa

¹⁹ Ipoña Jesús jakanakiri, ikantziri: “Jirika Itomitari Pawa tikaatsi jantashiwaitya ikowakaanikiini. Apa jantziro okaatzi jiñaakotziriri Ashitariri. Okaatzi jantziri Ashitariri, irojatzi jantziri Itomi. Imapiro.

²⁰ Tima jitakotari Ashitariri jirika Itomitari, joñaayiri maawoni jantayitziri irirori. Iikiro joñaagatyiri oitarika antawoititatsiri, iyokitzi powiri iirokaiti.

²¹ Tima ikimita Ashitariri jañaakaayitziri kaminkari, ikañaanitakairi, ari ikimitari ijatzzi Itomitari, jañaakaayitiri inkowiri irirori.

22 Tii jiyakawintantzi Ashitariri, aña iri Itomi ishinitaki jiyakawintantai,

23 ari onkantya maawoni impinkathaitanyaariri Itomi ikimitatziri Ashitariri. Kaari pinkathatairini Itomitari, tii ipinkathatsitari Ashitariri, otyaantakiriri.

24 Itzimirika owakimpitayaaawoni nokantayitziri, impoña inkimisantanairi otyaantakinari, aritaki inkañaanishiriyitai. Iiro jowasankitaawaitatziri, tima kaatapaaki ikaamaniwaitzi, kañaani ikantayitaa. Imapiro.

25 Irootzimataintsi imonkaatya, iroñaaka, inkimapaititairo kamashiririiti iñaani Itomi Pawa. Inkaati kimawaironi, aritaki jañaashiriyitai. Imapiro.

26 Tima ikimita Ashitariri jañaakaantzi, iro ishinitakiniri ijijatzi Itomi jañaakaanti irirori,

27 ishinitakiniri ijijatzi jiyakawintantai, tima iritaki Itomi Atziri.

28 Iiro piyokitziiwintashitawo jiroka. Tima irootzimataintsi imonkaataiya inkimantaiyawori kaminkariiti iñaani,

29 ari impiriintayanaki tsika ikitayitaka. Ikaatzi antayitakirori kamiithari, ari inkañaaniyitai. Iriima ikaatzi antapiintakirori kaaripirori, jañaawitaiya jowasankitaitiri”.

Ñaajaantakiriri Cristo

30 “Tii nantashiwaitawo nokowashitari, iri Ashitanari shitanawori niyakawintantai. Okaatzi nokantakowintantziri tampatzika okantaka, tima tii nantashiwaitawo nokowiri naaka, aña iro ikowiri Ashitanari otyaantakinari.

³¹ Naakami kinkithatakowaitashitachani apaniroini, tii opantawo nokinkithatakowaiwitaka.

³² Iro kantzimaitacha tzimatsi kinkithatakotakinari, niyotzi irootaki tyaaryoopirotatsiri ikinkithatakotakinari irirori.

³³ Imapirotaty a Juan potyaantantakari pairani josampitaitiri. Tima okaatzi ikinkithatakotawakinari imapirotaty.

³⁴ Iro kantacha tii iro nonkinkithatakomachiiti okaatzi ikinkithatakotakinari atziri kimitakariri Juan. Aña iro nokinkithatakotzi matzirori owawi-jaakoshiritaimi.

³⁵ Tim a Juan iri kimitakariri ootamintotsi kitijiyyinkatapaintsiri. Iro pikowapaintziri iirokaiti pinintaawatyaawo ikimitari kitainkari.

³⁶ Iro kantacha tzimatsi kinkithatakotanari naaka, anairiri Juan. Okaatzi nantziri naaka, irootaki ikantanari Ashitanari nantiro, iro oñaagantzirori iri Ashitanari otyaantakinari.

³⁷ Ari ikimitakari Ashitanari, otyaantakinari, ikinkithatakotakina irirori, tiimaita pikimisantziro iñaani. Tii piñaapoootanitziri.

³⁸ Tii otyaantaajaitzimi iñaani, tima tii pikimisantziri jotaantani.

³⁹ Amatsinka pikantawita piñaanatziro Osankinarintsipirori, poyaakoniintawo piñaayitairo pinkañaanitai. Aña naakawitaka okinkithatakotzi Osankinarintsipirori,

⁴⁰ tiimaita pikowaiyini iiroka pawintaayitaina pinkañaanitantaiyaari.

⁴¹ Tii naminaminatashitawo naaka inthaam-intawaitina atziriiti.

⁴² Aña niyotsitataikimi tsika pikantaiyani

iiroka, niyotsitzimi iijatzi tii pitakotari Pawa.

⁴³ Naakataki jowaki Ashitanari nopairyagairo iwairo. Tiimaita pagaiyawakinani kamiitha iirokaiti. Irooma aririka impoki pashini pairyaaшибaitapaaatyawoni iwairo irirori, iri paayitawakiri kamiitha.

⁴⁴ ¿Tsikama pinkini pinkimisantaiyini, iiroka thaamintashiwaitawakaacha, tii paminaminatziro pinthaamintawintaiyaari Pawapirotatsiri?

⁴⁵ Iiro pikinkishiriwaitashita naaka thawitakotimini Ashitanariki. Iri thawitakotajaantaimini Moisés-ni, pawintaapiintari iirokaiti.

⁴⁶ Arimi pinkimisantaajatakirim Moisés-ni, ari pinkimisantawakinami naaka, tima naakataki josankinatakotaki Moisés-ni.

⁴⁷ Irooma tii pikimisantziro okaatzi josankinatakiri, ¿tsikama pinkini pinkimisantiro nonkantayitimiri naaka?”

6

Jowakaari Jesús 5000 shirampariiti

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17)

¹ Ikanta othonkapaaka jiroka, montyaanaki Jesús intatsikironta inkaari saikatsiri Galilea-ki, irojatzi jiitatziri Tiberias.

² Ojyiki atziri oyaatakiriri, tima jiñaakitziri itasolkawintantaki joshinchayitairi mantsiyariiti.

³ Ipoña itonkaanaki Jesús otzishiki, ari isaikapaaki itsipayitakari jiyotaani.

⁴ Irootaki ariitzimataiya kitiiyiri Anankoryaantsi, ari joimoshirinkapiintari Judá-mirinkaiti.

5 Ikanta jaminapaaki Jesús, jiñaatzi ojyiki atziri oyaatakiriri, ikantanakiri Felipe: “¿Tsikama amanantika owanawontsi owakaiyaariri maawoni jirika atziri?”

6 Aña josampitashitari Felipe jiñaantyaariri tsika inkanti, tima jiyotajaantaki Jesús oita jantiri.

7 Ari jakanaki Felipe, ikantanaki: “Iiro jantita 200 kiriiki amanantimi owanawontsi,aña iipi-chokiini jowamatsitya jirkaiti”*.

8 Ipoña ikantanaki Andrés, iriitaki pashini jiyotaani, iririntzi Simón Pedro, ikantzi:

9 “Jirika jaka iintsi amaintsiri 5 tanta, apiti shima. Iro kantacha, ¿arima jantitatyaari ojyiki atziri?”†

10 Ari ikantzi Jesús: “Pinkantiri isaikaiyini maawoni”. Okatawoshimashitatzi janta, ari isaikaiyakini. Ikaataiyini 5000 shirampariiti.

11 Ari jaakotanakiro Jesús tanta, ithonkakiro ipaasoonkitakiri Pawa, jinashiyitakari ikaatzi saiyyitantsiri. Ari ikimitaakiri shima, ipayiitakiri maawoni kowatsiri.

12 Ikanta ikimaniintaiyapaakani maawoni, ikantairi Jesús jiyotaani: “Paayitairo opitoki okaatzi tzimagaantapaintsiri, iiro apaawaitanta”.

13 Joyiitairo jiyotaaniiti, ijaikiyitai 12 kantziri opitoki tzimagaantapaintsiri kaawitachari 5 tanta.

14 Jirkaiti atziri, jiñaakiro itasonkawintakiro Jesús owanawontsi, ikantaiyanakini: “Imapiro-tatya, iriitaki jirika Kamantantaniri ikajyaaka-

* **6:7** Ikantakoitziri jaka “200 kiriiki” irijatzi ikantaitziri pairani “200 denario”. † **6:9** Ikantaitziri jaka jiroka tanta, irootaki jiwitsikaitaki cebada.

gaitakiri impoki jaka kipatsiki”.

¹⁵ Iro kantacha Jesú斯 jiyyotaki ishintsiwintai-tatyiiri jaayiitanakiri impinkathariwintiri atziriti, iijatzi itonkaanai otzishiki, inkini isaikawaiti apaniroini.

Janiitawo Jesú斯 inkaari

(Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52)

¹⁶ Ikanta otsiniriityaanaki, oirinkaiyaani inkaariki jiyotaani Jesú斯,

¹⁷ otitaiyapaani pitotsiki, montyaako-taiyaini jiyaatairo Capernaum-ki. Aritaki tsiniripirotanaki, tikira ipiyaata irirori Jesú斯.

¹⁸ Ari otampiyatapaaki, antawoiti ota-maryaakotanaki inkaari.

¹⁹ Aritaki santhataki jimontyaakotaiyini, jiñaatziiri Jesú斯 ipokashitairi janiiantaawo inkaari. Antawo ithaawaiyanakini jiyotaani.[‡]

²⁰ Ikantapai Jesú斯: “¡Naakataki, iiro pithaawaiyini!”

²¹ Kimoshiri ikantaiyani jotitawairi pitotsiki, tikira osamanitzi, aatakotaiyapaakanai tsika ikowiro jariitya.

Ojyiki atziriiti aminaminatakiriri Jesú斯

²² Okanta okitijyitamanai, irojatzi isaikaiyakini atziriiti intatsikironta, jiyotaiyakini apinto inatzi pitotsi jimontyaantanakari yotaariiti, tii itsipatanaari Jesú斯.

²³ Ariitakotantapaaka pashini pitotsi poñainchari Tiberias-ki, aataiyapaakanai okaakitzi

^{‡ 6:19} Kantakotachari jaka “santhataki jimontyaakotaiyani”, irojatzi ikantaitziri “5 tiirika 6 kilómetro”, ikantaitziri iijatzi pairani “25 tiirika 30 estadio”.

jowaiyakani tanta chapinki ipaasoonkiwintakiri Awinkathariti.

²⁴ Ikanta jiñaakiri tii isaiki Jesúś, iijatzi jiyotaaniiti, otitaiyanakani atziriiti pitotsiki, jataki Capernaum-ki jamina-minatairi.

Jiitaitziri Jesúś “owanawontsi añaakaantaniri”

²⁵ Ikanta jariitaiyapaakani intatsikironta, jiñaapairi Jesúś, josampitapaakiri: “Rabí, ¿tsikapaitima pipokaki iiroka jaka?”

²⁶ Ikantanakiri Jesúś: “Irootaki pamina-minatantanari iirokaiti tima pikimaniintaiyakani chapinki powaiyakani, aña tii iro pamina-minatantinari pikimathatanakiro notasonkawintantaki. Imapiro.

²⁷ Tii opantawo piñaashintsiwintashiwaityaawo owanawontsi thonkanitachari, aña iro piñaashintsiwintya initatsiri, kañaanitakaimini. Iro owanawontsi ipantziri Itomi Atziri, tima Pawa, Ashitariri, iriitaki jookotakiri”.

²⁸ Ipoña josampiitanakiri, ikan-taitziri: “¿Tsikama nonkantyaaka noñaashintsiwintantyaawori ikowiri Pawa?”

²⁹ Jakanaki Jesúś: “Ikowiri Pawa pinkimisantairi jirika jotaantakiri”.

³⁰ Ipoña josampiitanakiri iijatzi: “¿Incha pintasonkawintanti nonkimisantimiri? ¿Litama pantay-itakiri?

³¹ Pairani achariniiti jowayitakawo otzishimashiki jiitaitziri ‘maná’, irootaki okantziri Osankinarintsi:

Pawa pakiri owanawontsi paryaintsiri inkitiki".[§]

³² Jakanaki Jesús, ikantzi: "Okaatzi owanawontsi pirotatsiri poñaachari inkitiki, kaari Moisés-ni pantironi. Aña iri Ashitanari payitimironi. Imapiro.

³³ Tima jirika owanawontsi ipantziri Pawa, iritaki poñaachari inkitiki, iri kañaanitakaayitairini isaawijatzii".

³⁴ Ari ikantaitanakiri: "Pinkatharí, pimpapiintinawo jiroka owanawontsi".

³⁵ Ikantzi Jesús: "Naakataki owanawontsi kañaanitakaantaniri. Inkaati tsipatainani naaka, iiro itajyaawaitai. Inkaati kimisantanainani, iiro jimiriwaitai.

³⁶ Aritaki nokantaiyakimini, tiimaita pikimisantaiyanani okantawitaka piñaawitakina.

³⁷ Ikaatzi itsipashiritakaakinari Ashitanari, iriiytaki tsipashiripirotainani, iiro nomanintawakiri naaka.

³⁸ Tima tii iro nompokantatyari nopoñaaka inkitiki nantayitiro nokowashiwaitari naaka, aña iro nantapiinti ikowiri Ashitanari, otyaantakinari.

³⁹ Jiroka ikowiri Ashitanari otyaantakinari, iiro nopyakaantawaitzi apaani ikaatzi itsipashiritakaakinari, aña ontzimatyii nowiriintayitairi iwiyaantapaatyawoni kitijyiri.

§ **6:31** Jaka kantakotacha "owanawontsi", irootaki ikantitziri pairani "tanta". Ari okimitari iijatzi, ikinikithatakotizo pairani tanta, iro ikinikithatakotizi maawoni owanawontsi. Iroowitzaki akantapiintaiyini aakaiti: "Poya kaniri", tii apa ankinkithatakotiro kaniri, aña tzimatsi iijatzi wathatsi oyaari.

40 Tima ikowi Ashitanari iijatzi, maawoni kowakowatairini Itomi Pawa, inkaati kimisantairini, aritaki inkañaanitakaayitairi. Naakajaantaki owiriintairini imonkaata-paatyaarika kitijyiri”.

41 Iro ipoñaantanakari Judá-mirinkaiti ikijyimawaitanakiri Jesús, tima ikimaki ikantaki: “Naakataki owanawontsi poñaachari inkitiki”.

42 Ari ikantawakaiyanakani: “¿Kaarima jirika Jesús, itomi José? Niyotziri naaka ashitariri. ¿litama ikantantari: ‘Nopoñaatya inkitiki?’ ”

43 Ikantanaki Jesús: “Aritapaaki pikijyimawaitana.

44 Tikaatsi tsipashiriwaitinani, iirorika jamashiritairi Ashitanari otyaantakinari. Naakataki owiriintairini imonkaatapaatyaarika kitijyiri.

45 Josankinariki Kamantantaniriiti, ikantaki: Iri Pawa yotagairini maawoni. maawoni kimairiri Ashitanari, yotairiri irirori, itsipashiritaana naaka.

46 Tii nokantzi tzimatsi ñaapootakirini Ashitanari, aña apaniroini jiñaapootziri poñaachari Pawaki.

47 Itzimirika kimisantainani naaka, aritaki inkañaanitai. Imapiro.

48 Naakataki owanawontsi añaakaantaniri.

49 Jowawitakawo pichariniiti ‘maná’ otzishimashiki, kamayitzimaitaka.

50 Iriima ojyakawori owanawontsi nokinkithatakotziri naaka ipoñaatya inkitiki. Itzimirika owaiyaarini jirika, iiro ikaamanitai.

51 Naakataki kañaaniri owanawontsi poñaachari inkitiki. Intzimirika owatyaawoni jiroka

owanawontsi, ari inkañaanitai. Jiroka owanawontsi nopantziri naaka, nowathapiro inatzi. Iri noshinitakowinta isaawijatziti inkañaanitantaiyaari”.

⁵² Ari ikantawakaiyani Judá-mirinka: “¿Tsika ink-inakairoka jirika jowakaantairori iwatha?”

⁵³ Ikantanaki Jesús: “Iilorika powawo iwatha Itomi Atziri, iilorika piriro iriraani, iiro pikaañaanitai. Imapiro.

⁵⁴ Itzimirika owatyaawoni nowatha, irakironi niraani, ari inkañaanitai. Naakataki owiriintairini imonkaatapaatyaarika kituijyiri.

⁵⁵ Tima jiroka nowatha owanawontsipirori inatzi, jiroka niraani iro imiripiroitari.

⁵⁶ Intzimirika owatyaawoni nowatha, irakironi niraani, itsipashiritaatyaana naaka, iijatzi naaka notsipashiritatyaari irirori.

⁵⁷ Tima jirika Ashitanari otyaantakinari, kañaaniri jinatzi, iriitaki añaakaanari naaka. Ari okimitsitari iijatzi, intzimirika owaiyaanari naaka, iriitaki nañaakaayitairi.

⁵⁸ Nokinkithatakotatziiro owanawontsi poñaachari inkitiki. Jiroka owanawontsi tii ojyawo ‘maná’ jowayitakari pairani pichariniiti iiroka, okantawitaka jowawitakawo, ikamayitaki. Iriima inkaati owatyaarini jirika ojyawori owanawontsi, ari inkañaanitai”.

⁵⁹ Irooyitaki jiyotaantakiri Jesús ipiyotaiyakani janta japatotapiintaita saikatsiri Capernaum-ki.

Ikinkithatakotatziro kañaanitaantsi

⁶⁰ Ikanta ikimaitakiro jiroka yotaantsi, jirikaiti ikaatzi oyaatziriri Jesús, ikantaiyanakini: “Jiroka

ikantayitakiri Jesú斯 pomirintsi akantyaawori.
¿litama kimisantamachiitirini?”

61 Ikanta Jesú斯, jiyotaki okaatzi ikijyimawaitziriri, josampitanakiri: “¿Tiima inimotzimi jiroka?

62 ¿litama awijatsini, aririka piñiiri Itomi Atziri intzinagaiya ipoñaaka pairani?

63 Okaatzi nokinkithatakotakimirí, iro kantakotacha añaashiritakaantatsiri, kaari awathapirori nokinkithatakotzi, tikaatsi oitapirotya awatha. Aña iro nokinkithatakotzi awintaashirinkantsi kaari koñaanitatsi, kañaanitakaantatsiri.

64 Iro kantacha iinitatsi iirokaiti kaari kimisan-tatsini”. Tima jiyoshiritakiri Jesú斯 kaari kimisan-tatsini, inkaati pithokashitirini.

65 Iikiro ikantanakitzi Jesú斯: “Iro nokantsi-takimirí: ‘tikaatsi tsipashiriwaitinani naaka: iilorika ishinishiritaanari Ashitanari’”.

66 Aripaiti, ipiyapithatanakari Jesú斯 ojyiki oy-aawitapiintariri.

67 Ipoña josampitanakiri Jesú斯 12 jiyotaani: “¿Pikowima iirokaiti piyaayitai?”

68 Ari jakanaki Simón Pedro: “Pinkatharí, ¿litama niyaatashitiri? Aña iirokataki kinkithatakotakirori añaamintotsi.

69 Aritaki nokimisantaiyakimini. Niyotaiyini iirokataki Cristo, Itomi Pawa Kañaaniri”.

70 Jakanaki Jesú斯, ikantziri: “¿Kaarima naaka iyoshiitakimirí pikaataki 12? Iro kantzimaitacha, tzimatsi apaani pikaataki kamaarishiryaaaki”.

71 Jiñaawaitakiro jiroka Jesú斯, ikinkithatakotatziri Judas, Itomi Simón Iscariote. Tima iriitaki Judas pithokashityaarini, iriiwitaka itsipatapiintari 12 jiyotaani.

7

Iririntzipaini Jesú斯 tii ikimisantaiyirini

¹ Ikanta othonkapaaka jirokapaini, jariitanta-waita Jesú斯 janta Galilea-ki. Tii ikowi isaikanai Judea-ki, tima jaminaminatatziri Judá-mirinkaiti intsitokiri.

² Iro kantacha monkaatzimataa kitijyiri ikimoshiriwintapiintziro Judá-mirinkaiti jiitatziri “pankojyitantsi”.

³ Ithainkitanakari, iririntzi okaakiini, ikan-tanakiri: “Iro pimanawaita jaka, piyaati Judea-ki jiñaantimiri piyotaaniiti onkaati pantayitiri.

⁴ Tima ikaatzi kowatsiri jasagaawintaityaari, tii imanakaawo jantayitziri. Pantayitziro iiroka oiy-itarika, poñaagantiro tsika ipiyotaiyani atziriiti”.

⁵ Tiitya ikimisantaajaitziri iijatzi iririntzipaini.

⁶ Ari ikantanaki Jesú斯: “Aña tikira imonkaapaititaata noñaagantantya naaka, irooma iirokaiti inimowitzimi maawoni kitijyiriki.

⁷ Tii ikisaniintzimi iirokaiti isaawijatzii. Irooma naaka owanaa ikisaniintana, tima koñaawo nokantziro naaka, okaatzi jantayitziri kaaripirori inatzi.

⁸ Piyaataiyini iiroka joimoshirinkaita, iiro niyaatsita naaka, tima tikira imonkaapaitita noñaagantya”.

⁹ Ikantakiro jiroka, irojatzi isaikanaki Galilea-ki.

Joimoshirinkiro Jesú斯jiitatziri “pankojyitantsi”

¹⁰ Ari jataiyakini iririntzipaini, jatanaki iijatzi Jesú斯 joimoshirinkaita tii joñaagantajaanta, imananikiini ikantaka.

11 Jaminaminatakiri Judá-mirinkaiti janta joimoshirinkaita, ikantaiyini: “¿Tsikama isaikaajaitzika shirampari?”

12 Ojyiki atziriiti kinkithatakotakiriri Jesús. Tzimatsi kantayitatsiri: “Kamiithari jinatzi shiram-pari”. Tzimatsi pashini kantsatsiri: “Tii ikamithatzi, aña jamatawitakiri atziriiti”.

13 Iro kantzimaitacha, manaantsikiini ikinkithatakotziri Jesús, tima ithawantatyaari Judá-mirinkaiti.

14 Okanta oniyankitaki joimoshirinkaita, tyappaaki Jesús tasorintsipankoki, jiyotaantapai.

15 Iyokitzi ikantawakaiyanakaní Judá-mirinka, ikantaiyini: “¿Tsikama jiyotanitantari jirika, tii ityaapirowita tsika jiyotaantaitzi?”

16 Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Okaatzi niyotaantziri tii naaka yotashityaawoni, aña iri yotakaanawori otyaantakinari.

17 Inkaati kowapirotaironi ikowiri Pawa, ari jiyotairo iri Pawa yotakaanawori okaatzi niyotaantziri, tima tii naaka yotashiwaityaawoni.

18 Tima ikaatzi yotaantzirori jiyotashiwaitari, jaminaminatodzi impinkathaitiri. Iriima kowakowatzirori ipinkathaitairi otyaantakiriri, iri ñaawaitzirori iroopirori. Tii itzipishiriwaitzi irirori.

19 ¿Tiima josankinawitakimi pairani Moisés-ni Ikantakaantaitani? Iro kantacha, tii pimonkaataiyironi. ¿Litama pasaryiimatantanari pintsitokina?”

20 Ari ikantaiyanakini atziriiti: “¡Kamaarí! ¿Litama asaryiimatirimí intsitokimi?”

21 Ikantzi Jesús: “maawoni iirokaiti owanaa

iyokitzii pikantayitaka piñaakina nantakiri kitijiyiriki jimakoryaantaitari.

²² Iro kantzimaitacha, ikantakaantaki Moisés-ni pintomishitaanitapiintanti. (Okantawitaka kaari Moisés-ni poñaakaantyaawoni jiroka, aña iri poñaakaantanakawori achariniiti tikiraaminta itzimi Moisés-ni.) Iro opoñaantari pitomishitaptiintaki iirokaiti, kitijyiri jimakoryaantaitari.

²³ Piñaakiro, pimonkaatantyaawori iirokaiti Ikantakaantani Moisés-ni pitomishitaptiintaki kitijyiri jimakoryaantaitari. ¿litama pikisanaintantanari naaka noshinchagairi atziri maawoni iwathaki kitijyiriki jimakoryaantaitari?

²⁴ Paamaakowintya owapiyimotzimikari aririka piyakawintanti. Aña tampatzikashiripiro pinkantya piyakawintanti”.

¿Iriitakima jirika Cristo?

²⁵ Tzimayitatsi Jerusalén-jatzi, osampitantanaintsiri, ikantzi: “¿Kaarima jirika jaminaminaitziri intsitokaitiri?

²⁶ Jirinta isaikaki, maawoni jiñaitziri ikinkithawaitzi. Tikaatsitya akotashitirini. ¿Jiyotatziima jiwariiti imapirotatya Cristo jinatzi jirika shirampari?

²⁷ Iro kantacha ayotaiyirini jirika tsika ipoñaawo. Irooma paata aririka impokaki mapirotzirori jiita Cristo, tikaatsi yotatsini tsika ipoñaawo”.

²⁸ Ikanta ikimaki Jesús, isaiki jiyotaantzi tasorintsipankoki, shinchiinka ikantanaki: “¡Arima, piyotaiyinima tsika nopoñaawo! Tii naaka

nintakaashityaawoni nompoki, aña jotaantani ninatzi jawintaapiroitari. Kaari piyotaiyini iirokaiti.

²⁹ Niyotziri naaka tima iri notsipatari, iriitaki otyaantakinari”.

³⁰ Ari ikowawitanaka jaakaantirimi, iro kantacha tikaatsi akotashitirini, tima tikira imonkaapaititaata.

³¹ Ojyiki kimisantanakiriri Jesú, ikantaiyini: “Kaaririka jirika Cristo pokatsini, iirotya itasonkawintantzimi, ñaakiro”.

Jotaantaki Fariseo oirikirini Jesú

³² Ikanta Fariseo-paini ikimakiri atziriiti ikinkithatakotziri Jesú, jaapatzianakari ijiwari Ompiratasorintsitaari, jotaantaki aamaakowintawori tasorintsipanko jotiyiri.

³³ Ari ikantzi Jesú: “Kapichiini nosaiki-motanaimi iirokaiti, irootaintsi niyaatai isaiki otyaantakinari.

³⁴ Ojyiki paminawitaina, iiro piñagaana, iiro pitsipatana tsika nosaikapai naaka”.

³⁵ Ari josampitawakaanaka Judá-mirinkaiti: “¿Tsika jiyaamachiitika jirika iiro añaantari? ¿Jiyaatatyiima pashiniki nampitsi ikinayitaki ajyininkapaini, inkini jiyotaayitairi kaari ajyininkata?

³⁶ ¿Litama ikantakotziri: ‘Paminawitaina, iiro-maita piñagaana, iiro pitsipataana tsika nosaikapai naaka?’ ”

Jiñaa kañaanitakaantatsiri

³⁷ Ikanta iwiyaantapaakawori kitijyiri ari joimoshirinkapiroitari. Ari ikatziyanaka Jesú,

shintsiini jiñaaawaitanaki, ikantzi: “Itzimirika miriniintawaitatsini, intsipashiritaina naaka, jimiriwaitaiya.

³⁸ Tima okantzi Osankinarintsipirori: Inkaati kimisantainani naaka, onkimi-taiyaawo oshiyaaashiritantyaarimi jiñaa kañaanitakaantatsiri”.

³⁹ Iri jojyakaawintzi Jesús inkaati kimisantairini inampishiritantaiyaari Tasorintsinkantsi. Okantawitaka tikiraata jotaantiriita Tasorintsinkantsi, tima tikiraata itzinaashitaawo Jesús jowaniinkawo.

Ipookenayakanakini atziriiti

⁴⁰ Tzimatsi kimakiriri Jesús ikantaki, ikantaiyanakini: “Imapirotatziiri jirika shirampari Kamantantaniri jinatzi”.

⁴¹ Tzimatsi pashini kantanaintsiri: “Cristo jinatzi jirika”. Ikantzi pashini: “Kaari, tima Cristo iiro ipoñaawo Galilea-ki.

⁴² Tima okantzi Osankinarintsipirori: Impoñiiyaawo Cristo-tatsiri janta Belén-ki, inampiki pairani pinkathari David-ni. Iriitaki icharini David-ni”.

⁴³ Ari itzimawintawakaawintanakari atziriiti jirika Jesús.

⁴⁴ Tzimatsi kowawitanainchari jaakaantirimi, tikaatsimaita akotashitirini.

Tii jiñaitzi kimityaarini jiñaaawaitzi

⁴⁵ Ikanta aamaakowintawori tasorintsipanko jataiyaini isaiki Fariseo-paini itsipayitakari ijiwari Ompiratasorintsitaari, josampitawairi, ikantziri: “¿Litama kaari pamantakari?”

⁴⁶ Ari ikantaiyini irirori: “¡Tii jiñaitzi kimityaarini jirika jiñaawaitzil!”

⁴⁷ Ikantanaki Fariseo: “¿Pimatsitakawoma jamatawaiitakimi iirokaiti?”

⁴⁸ ¿Tzimatsima ajiwariti kimisantakiriri jirika shirampari? ¿Tzimatsima nokaatziri Fariseo kimisantakiriri?

⁴⁹ Apa ikimisantamachiitzi atziriiti kaari yotakotironi Ikantakaantaitani, owasankitagaari jinayiti”.

⁵⁰ Ikanta Nicodemo, Fariseo-tatsiri pokaintsiri pairani jiñiiri Jesús, ikantanaki:

⁵¹ “Okantzi Ikantakaantaitani, tii oshinitaantsitzi ayakawintanti tiirika akimajaantzi oita jantakiri”.

⁵² Ari ikantaiyanakini irirori: “¿Iirokatakima iijatzi Galilea-jatzi? Piñaanapiroiro Osankinarintsipirori, ari piñaakiro tikaatsi Kamantantaniri poñaachani Galilea-ki”.

Tsinani mayimpilo

⁵³ Ipoña jiyaataiyaini ipankopainiki.

8

¹ Ipoña irirori Jesús tonkaanaki otzishiki Olivo.

² Ikanta okitijiytamanai, ipiyaa tasorintspankoki. Ojyiki atziri piyowintawaariri, saikapai Jesús jiyotaapairi atziriiti.

³ Ikanta Yotzinkariiti itsipayitakari Fariseopaini jamakiniri tsinani jiñaitziri omayimpirotzi. Jowatziyapaakiro niyankiniki ipiyotaiyaní.

⁴ Ikantapaakiri Jesús: “Yotaantanirí, jiroka tsinani jiñaitakiro omayimpirotzi.

5 Ikantakaantaki pairani Moisés-ni intsitokaitiro, mayimpirotatsiri tsinani. ¿Tsikama pikantzika iiroka?”

6 Iro josampitariri ikowi inkompitakaiyaari, ontzimantyaari oita inkantakotiriri. Oiyotanaka Jesús kipatsiki josankinawaitantawo jako.

7 Iikiro josampitazziiri, ari ikatziyanaka joiyotaka, ikantanakiri: “Tirika pikaaripiroshir-itaiyini iirokaiti, pitakaantyaawo pintstokantyaawo mapi jiroka tsinani”.

8 Iijatzi joiyotanaa kipatsiki, japiitanairo josankinawaitzi.

9 Ikanta ikimawakiro ikantakiri Jesús, piyaiyanakani, ikinkishiritakotanaka tsika ikantayita iriroriiti. Iri itanakawo ipiyanaka Antaripiroriiti. Ikanta isaikanaki Jesús itsipatakawo tsinani jamaitakiri,

10 ikatziyanaa joiyotaka, josampitziro ikantziro: “Tsinaní, ¿Tsika ikinaiyanakinika? ¿Tikaatsima yakawintimini?”

11 Akanakiri iroori okantziri: “Tikaatsitya, Nowinkathariti”. Ikantzi Jesús: “Iijatzi naaka iiro niyakawintzimi. Piyaatai, iiro papiitairo pinkaaripiroshiriwaitai”.

Jesús ikitiijiinkatakotziri isaawijatzí

12 Ipoña japiitanakiro Jesús jiyyotairi atziriiti, ikantziri: “Naakataki kitijiinkatakotziriri isaawijatzí. Itzimirika tsipashiritaiyaanani naaka, aritaki nonkitijiinkatakotairi, onkimiwaityaawo tii ikinawaitzi otsinirikitaki”.

13 Ari ikantaiyanakini Fariseo-paini: “Powakowintawaitashita pikinkithatakota apaniroini, tii opantawo pikinkithatakowitaka”.

14 Ari jakanaki Jesús: “Kamiithatak okaatzi nokinkithatziri naaka, okantawitaka nokinkithatakowitaka apaniroini. Tima niyotzi tsika nopoñaakawo, tsika janta niyaatai. Tii piyotaiyini iirokaiti.

15 Iro pamitapiintaka pojyakotari atziriiti jiyakawintantzi. Irooma naaka tikaatsi niyakawinti.

16 Irooma aririka niyakawintanti naaka, iroopirori inatzi noñaani, tima tii apaniroini niyakawintanti, ari notsipatari Ashitanari otyaantakinari.

17 Jiroka okantzi Ikantakaantaitani ipaitakimiri iirokaiti:

Intzimirika apiti kinkithatakotantatsini ari ojyawakaa inkantayitakiri, imapirotaty ikinkithatziri.

18 Naakajaantaki kinkithatakotaincha. Iijatzi Ashitanari otyaantakinari irijatzi pashini kinkithatakotanari. Apiti nokaatzi nokinkithatakotaka”.

19 Ari josampitanakiri: “¿Tsikama isaikiri Ashitz-imiri?” Ikantzi Jesús: “Tii piyotaiyinani iirokaiti, iijatzi pikimitaakiri Ashitanari. Ari piyotinami naaka, ari piyotakirimi iijatzi Ashitanari”.

20 Ari ikinkithatakiro Jesús jirokapaini tasorintsipankoki, tsika jowaitapiintziri kiriiki jashitakitariri Pawa. Tikaatsimaita aakaantirini, tima tikira imonkaapaitita.

Tsika niyaatai naaka, iiro pariyyitaa iirokaiti

²¹ Ipoña japiitanakiro Jesú斯 ikantzi: “Aririka niyaatai, owanaa paminawitaina iirokaiti, iro kantzimaitacha ari pinkamakoyitairo piyaaripironka. Tima tsika niyaatai naaka, iiro pariyyitaa iirokaiti”.

²² Ari ikantaiyanakini Judá-mirinkaiti: “Ishini-waitatya jirika. Iro ikantantari iiro ariita aakaiti tsika jiyaati irirori”.

²³ Ikantanaki Jesú斯: “Isaawijatzi pinayitzi iiroka, irooma naaka jinokijatzi ninatzi. Ari pinampitawo iirokaiti kipatsiki, irooma naaka tii nonampityaawo.

²⁴ Irootaki nokantantzimiri: ‘Ari pinkamakoyitairo piyaaripironka. Tima iirorika pikimisan-tairo nokinkithatakowitaka, ari pinkamakotairo piyaaripironka’”.

²⁵ Ipoña josampitanakiri: “¿Litaka iiroka?” Ari jakanaki Jesú斯: “Aritaki nokamantsitakimi owaki-raini.

²⁶ Tzimatsi ojyiki nonkantimiri, ari niyakaw-intaimi ijijatzi. Tima okaatzi iñaawaitziri otyaan-takinari iroopirori inatzi. Irootaki nokamantz-imiri iirokaiti isaawijatziiti, okaatzi ikamantanari irirori”.

²⁷ Iro kantacha jirikaiti kimakiriri Jesú斯, tii iki-mathatawakiri ikinkithatakotatziri Ashitairi.

²⁸ Irootaki ikantantanakari Jesú斯: “Aririka pimpaikakotakaantiri Itomi Atziri, aripaiti piyoti naakataki. Tii naaka antashiwaityaawoni nokowakaari. Apa niyotaantziro okaatzi jiyyotaanari Ashitanari.

²⁹ Itzimi otyaan-takinari ari itsipashiritana naaka. Tii jookawintana Ashitanari, tima

nantapiintziniri okaatzi kamiithatzimotziriri”.

³⁰ Ikanta ikinkithatakoyitakiro Jesús jiroka, ojyiki kimisantanakiriri.

Iroopirori inatzi isaikakaashiwaitaimi

³¹ Ipoña Jesús ikantanakiri Judá-mirinkaiti ikaatzi kimisantakiriri: “Aririka poisokirotanatyaawo noñaani, iirokataki tyaaryoori niyotaani.

³² Aritaki piyotairo tyaaryoori, iro saikakaashiwaitaimini”.

³³ Jakaiyanakini jirikaiti: “Ichariniiti Abraham-ni ninayitzi naakaiti. Tikaatsi ompirawaityaanani. ¿litama pikantantanari iiroka: ‘Aripisaikashiwaitaiya?’ ”

³⁴ Ikantzi Jesús: “Ikaatzi antapiintzirori kaaripirori, kimiwaitaka ompiratatyaaarimi. Imapiro.

³⁵ Apaani ompirataari kantatsi jomishitowaitiri, iriima itomiitari ikantaitatyaaani ijyininkamirinkaitari.

³⁶ Aririka isaikakaashiwaitaimi Itomiitari, iikiro pisaikehirowaitanaatyi.

³⁷ Niyotaiyimini ichariniiti Abraham-ni pinatzi. Iro kantzimaitacha pikowaiyakini pintsitokina, tima tii okamiithatzimotzimi noñaaniyitari.

³⁸ Iro nokinkithatakotzi naaka okaatzi joñaaganari Ashitanari. Irooma iirokaiti pantashitawo pikimakotairi ashitzimiri iiroka”.

Iri ashitariri kamaari

³⁹ Ari jakaiyanakini iriroriiti: “¡Aña iri Abraham-ni jiititziri Ashitanari, iriitaki nochariniiti!” Ipoña ikantzi Jesús: “Iirokami

charinityaarinimi Abraham-ni, ari pantakiromi okaatzi jantayitakiri irirori.

40 Iro kantacha, okantawitaka nokinkithatakaawitakimiro jiyotakaakinari Pawa, pikowaiyakini pintsitokina. ¡Tii jimataajaitziro Abraham-ni kantachari!

41 Irojatzi pantapiintakiri okaatzi jantakiri pairani pichariniiti". Ari ikantaiyanakini iriroriiti: "¡Tii naaka jowaiyantani thainkatasor- intsiwaitaniri. Apaani ikanta Ashitanari, iriitaki Pawa!"*

42 Ari jakanakiri Jesús: "Imapiromi iri Pawa ashitimini, ari pitakotatyaaanami, tima Pawaki nopoñaakawo naaka. Tii naaka pokawaitashitachani nonintakaanikiini, aña iri Pawa otyaantakinari.

43 ¿Oitama kaari pikimathatantana iirokaiti? Iro kantakaantzirori tii pikowaiyini pinkimisantiro noñaani.

44 Iriitaki ashitakimiri kamaari, pantapiintakiniri okaatzi ikowiri. Ari jashi jowakiro kamaari owakiraa itantanakawori, jowamaashiritantzi. Thiiyinkari jinatzi, tii jiñaaawaitziro tyaaryoori. Aririka inkowi jamatawitanti, jiñaaawaitziro thiiyaantsi. Iwaapati thiiyinkari jinatzi.

45 Irooma naaka noñaawaitziro tyaaryoori ñaantsi, tiimaita pikimisantaiyanani iirokaiti.

46 ¿Tzimatsima apaani pikaataiyakini yopirotzirori ikantzi: 'Kaaripiroshiriri jinatzi

* **8:41** Ikantakoitziri jaka "thainkatasorintsiwaitaniri", irijatzi ikantaitziri mayimpiriiti. Tima jojyakaawintapiintakiri pairani Judá-mirinkaiti, tii ikinatanitari Pawa, jantayitziro kaaripirori.

Jesús?" Tima iroopirori inatzi okaatzi noñaawaitziri
¿oitama kaari pikimisantantana?

⁴⁷ Itzimirika jashitari Pawa, ikimisantziro iñaani
Pawa. Irooma iirokaiti tii jashitzimi Pawa, tii
pikowi pinkimisantaiyini".

Itzimitaika Cristo

⁴⁸ Ikanta Judá-mirinkaiti ikantanakiri Jesús:
"Imapirotatyā nokantaiyakimini Samaria-jatzi
pinatzi, tima kamaari pinatzi".

⁴⁹ Ari jakanaki Jesús: "Tii nokamaaritzi,
nopinkathatziri naaka Ashitanari. Irooma
iirokaiti, tii pipinkathatana.

⁵⁰ Tii naaka kowashitachani pimpinkathatina,
aña tzimatsi pashini kowatsiri impinkathaitina,
iriitaki yakawintantatsini.

⁵¹ Itzimirika kimisantaironi noñaani, iiro ikaa-
maniyitai. Imapiro".

⁵² Ari ikantaiyanakini Judá-mirinkaiti: "Ari niy-
otaiyini imapiro pikamaaritzi. Tima kamaki
Abraham-ni, ari ikimitakari Kamantantaniriiti,
kamayitaki maawoni. Opoña pikantzi iiroka: 'Itz-
imirika kimisantaironi noñaani, iiro ikaamanitai'.

⁵³ ¿Panairima iiroka nocharinini Abraham-ni?
Kamaki irirori, ari ikimiyitakari Kamantantaniri-
iti ijijatzi. ¿Tsikama piitamachiityaaka iiroka?"

⁵⁴ Jakanaki Jesús: "Naakami kowashitachani
impinkathaitinami, tikaatsi opantyaawoni. Iri
pinkathatakanari Ashitanari. Iriitaki pikantapi-
intawitari iirokaiti 'Nowawani'.

⁵⁵ Tiimaita piyotairi iirokaiti. Irooma naaka
noñiiri. Aririkami nonkanti 'tii noñiiri', thiiyinkari
ninaki nokimitakotakimiro iirokaiti. Aña imapiro
noñiiri. Nokimisantziro iñaani.

56 Pairani Abraham-ni, picharinitanakari iirokaiti, ikimoshiritaki jiñiiro nompokapaititi. Aritaki jiñiimaitakina, antawoiti ikimoshiritaki”.

57 Ipoña Judá-mirinkaiti ikantanakiri Jesús: “Tikiraaminta otzimi iiroka 50 posarintsiti. ¿Ipoña pikantzi piñiiri Abraham-ni?”

58 Ari jakanaki Jesús: “Tikiraaminta itzimiita Abraham-ni. ‘Naakatsitaka’. Imapiro”.[†]

59 Ikanta jirikaiti jaiyawitanakani mapi ikowi intsitokirimi. Iro kantzimaitacha Jesús, ipiyapi-thatanakari. Shitowanaki tasorintsipankoki.

9

Joshinchairi Jesús kaari okichaatatsini

1 Ikanta ikinayitzi Jesús, jiñaaki kaari okichaatatsini, jashi jowatziiro owakiraa itzimapaaki.

2 Ikanta jiyotaani josampitakiri, ikantziri: “Rabí, ¿Oitama kaari jokichaatanta owakiraa itzimaki jirika shirampari? ¿Irooma kantakaantzirori iyaaripironka ashitariri? ¿Irooma kantakaantzirori iyaaripironka irirori?”

3 Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Tii iro kantakaantironi iyaaripironka, tii okantakaantziro iijatzi iyaaripironka iwaapati. Iro imatantari jiroka, onkantya jiñaitantyaawori ishintsinka Pawa.

[†] **8:58** Ipairyapiintaka Jesús ikantzi: “Naakatsitaka”, ari ojyakawo jiñaaawaitaki Pawa pairani, jiñaanatantakariri Moisés-ni. Tima pairani Moisés-ni josampitakiri pairani Pawa, ikantziri: “Tsikama piitaka”. Ari jakanaki: “Naakatsitaka”. Iro jiyotantaiyarini Judá-mirinkaiti jiñaaawaitaki Jesús, ikowatzi jimonkaataiyaari Pawa.

4 Iinta okitijyitzi, ontzimatyii antiro jantawairi otyaantakinari. Tima aririka ontsiniritanaki, tikaatsi kantironi jantawai.

5 Iinta nosaiki naaka jaka kipatsiki, naakataki kitijyiinkatakotziriri isaawijatzi”.

6 Ithonkakiro jiñaaawaitaki Jesúś, jiwatanaki kipatsiki, jamirokaki kapichiini kipatsipitha jakoki, itziriyookitakiri kaari okichaatatsini.

7 Ipoña jiñaanatziri ikantziri: “Piyaati pinkiwaakitya owaankanaata jiitaitziri Siloé”. Ari ikinanaki kaari okichaatatsini, ikiwaakitapaaka. Ikanta ipiyapaaka, kantanai jamine kamiitha.*

8 Ikanta ijyininkapaini, ikaatzi ñaayitapiintziriri ikamitantzzi impashiityaari, josampitawakaayita, ikantzi: “¿Kaarima jirika saikapiintatsiri ikowakotantzzi impashiityaari?”

9 Tzimatsi kantatsiri: “Iriitaki”. Pashini kantatsi: “Aña kaari, iriiwaiwitaka”. Iro kantzimaitacha, ikantzi irirori: “Naakataki”.

10 Ipoña josampitanakiri: “¿Tsikama pikantairoka paminantaari kamiitha?”

11 Ari ikantanaki irirori: “Jirinta shirampari iitachari Jesúś, iriitaki matakinawori, tzimatsi itziritakinari nokiki, ipoña ikantakina: ‘Piyaati owaankanaataka Siloé. Ari pinkiwaakityaari’. Okanta niyaatanaki, ari nokiwaakitapaaka, aminaana kamiitha”.

12 Ipoña josampitanakiri: “¿Tsikama iroñaaka jirika shirampari?” Ari ikantzi irirori: “Tii niyotzi”.

* **9:7** Jiroka iitachari “Siloé”, irojatzi jiitaitziri: “Otyaantaari”.

Fariseo-paini josampitziri kaari okichaawitacha

13 Ipoña jaayiitanakiri kaari okichaawitachari isaikayitzi Fariseo-paini.

14 Tima kitiiyyiri jimakoryaantaitari inatzi, itziriyookitantakariri Jesús kaari okichaawitachani, iro jaminantaari kamiitha.

15 Ari josampitakiri Fariseo-paini tsika okanta jaminantaari kamiitha. Ikantanaki irirori: “Itziriyookitantakinawo nokiki kapichiini kipatsi, opoña nokiwaakitaka. Aminaana iroñaaka kamiitha”.

16 Ari ikantayitzi Fariseo: “Itzimika antakirori jiroka kaari jashitari Pawa, tima tii ipinkathatziro kitiiyyiri jimakoryaantaitari”. Iro kantacha ikantaiyini pashini: “Kaaripiroshiriri jinatyiimi, iiro jantaajaitziromi jiroka”. Tii jaapatziyawakaawintawo ikantaiyakirini Fariseo.

17 Ari japiitakiri josampitziri kaari okichaawitachani: “¿Oitama pikinkishiritari iiroka, iitaka aminakagaimiri kamiitha?” Ikantzi irirori: “Kamantantaniri jinatzí”.

18 Kantai iroñaaka jaminawaitai kamiitha, tii ikimisantzi Judá-mirinkaiti kaari okichaawitachani jirika. Irojatzi ikaimantakariri iwaapati,

19 josampitawakiri, ikantziri: “¿Iriima pitomi jirika? ¿Pinkantinatyá ari ikantatyá tii jokichaatzí owakiraa itzimapaaki? ¿Tsikama okantaka jaminantaari iroñaaka kamiitha?”

20 Ikantanaki ashitariri: “Niyotaiyini iriitaki nowaiyani, ari ikantatyá tii jokichaatzí owakiraa itzimapaaki.

21 Iro kantacha tii niyotzi tsika okanta jaminantaari kamiitha iroñaaka, tii niyotzi iijatzi iita aminakagairiri kamiitha. Posampitiri irirori, antari jinaki, iriitaki kamantimini”.

22 Iro ikantantari iwaapati tima ithaawatzi, ikantaiyakini Judá-mirinkaiti: “Intzimirika kantantsini Cristo jinatzi jirika Jesú, iiro noshinitairi intyagai apatotapiintaiyani”.

23 Irootaki ikantantakari iwaapati: “Posampitiri irirori, antari jinaki notomi”.

24 Japiitakiro Judá-mirinkaiti ikaimairi kaari okichaawitachani, ikantziri: “Pimpinkathatiri Pawa, pinkamantina tyaaryoopiroini, iiro pipinkathawaitashitari jirika shirampari kaaripiroshiriri jinatzi”.

25 Ari ikantanaki irirori: “Tii niyotzi naaka kaaripiroshiriri jinatzi. Apa niyotzi naaka tii nokichaawita. Iro kantacha aminaana kamiitha”.

26 Japiitakiri josampitziri: “¿Tsikatya ikantakimika? ¿Iita jantakiri jaminakaantaimiri?”

27 Ari jakanairi: “Aritaki nokantakimi, iro kantacha tii pikimisantzi. ¿Oitama pikowantari napiitimiro? ¿Pikowatziiima pinkimisantaiyirini iirokaiti?”

28 Ari jitanakari ikawiyawaitanakiri, ikantaiyini: “Pinkimisantiri iiroka jirika shirampari, irooma naakaiti nonkimisantiro Ikantakaantani Moisés-ni.

29 Niyotaiyini naakaiti jiñaanatakiri Pawa pairani Moisés-ni. Iriima jirika, tikaatsi yotirini tsika ipoñaaka”.

30 Ari jakanaki okichaataatsiri, ikantzi: “¡Tsikama okantatyaka jiroka! Aña

jaminakagaana naaka kamiithaini, tii piyotziri iirokaiti tsika ipoñaaka.

³¹ Ayotaiyini maawoni tii ikimiri Pawa kaaripiroshiriri. Apa ikimiro jamanamanaatani pinkathatziriri, antanairori ikowakairiri.

³² Tikaatsi ankimapowintapiinti tzimatsi aminakagairini kaari okichaatatsini itzimapaaki.

³³ Iromi ipoñaakawo jirika shirampari janta Pawakinta, iirotya jimataajaitziromi jiroka”.

³⁴ Ari ikantanakiri: “Piyaaripironka pitzimakaaki iiroka. ¿Pikowima piyotaayitaina naaka?” Jomishitowakaantaitakiri.

Kaari okichaashiritatsini

³⁵ Yotaki Jesús jomishitowakaantaitakiri okichaataatsiri. Ikanta jiñagairi paata, josampitairi: “¿Pikimisantzirima iiroka Itomi Atziri?”

³⁶ Ari ikantzi irirori: “Pinkatharí, pinkantina tsika itzimi, inkini nonkimisantiri”.

³⁷ Ikantzi Jesús: “Aritaki piñaakiri, naakataki pikinkithawaitakaaki”.

³⁸ Ikanta jirika okichaataatsiri jotzi-irowashitanakari Jesús ipinkathatanakiri, ikantziri: “Nokimisantzimi Pinkatharí”.

³⁹ Ipoña ikantzi Jesús: “Nopokaki naaka jakä kipatsiki niyakawintantai, ari onkantya jaminantaiyaari kaari okichaatatsini. Iriima ikaatzi aminawitachari, iiro jokichaatai irirori”.

⁴⁰ Tzimayitatsi Fariseo tsipatakari Jesús, ikimakiri ikantakiri, josampitanakiri: “¿Pikimitakaantatyaañarima naakaiti kaari okichaatatsini?”

⁴¹ Ikantanaki Jesús: “Imapiromi pinkimityaari kaari okichaashiritatsini iirokaiti, tikaatsi iyakawintimironi piyaaripiroshirinka. Irooma pikantaiyini tii pikimitari kaari okichaashiritatsini, irootaki piñaantaiyaawori jiyakawintaitimiro pipiyathatakina”.

10

Jojyakaawintaitziro oijyatanto

¹ Ipoña ikantanaki Jesús: “Itzimirika kaari tyaatsini omoopiroki oijyatanto, intyaashitatyaarika onaminatantoki, koshintzi jinatzi, kaaripirori. Imapiro.

² Iriima tyaatsiri omoopiroki, iriitaki aamaakowintapiintariri oijya.

³ Iriirika ashitaryajaantironi aamaakowintawori ashitakowontsi, impoña intyaapaaki, impairyaaayitapaakiri oijya inkaimayitapairi, ari jiyopaantitawairi. Iri omishitowajaantirini aamaakowintapiintari oijya.

⁴ Aririka jomishitowakiri jikokiroki maawoni, iri iiwatirini aamaakowintariri, joyaatzimaityaari oijya tima jiyopaantitziri iri aamaakowintariri.

⁵ Iro kantacha tii joyaatziri kaari jiñaapiintziri, owanaa ishiyapithatari, tima tii jiyopaantitziri”.

⁶ Ari ikantaki Jesús joyjakaawintziniri, tiimaita ikimathataiyirini jirikaiti iita ikantziri.

Ikimitari Jesús kamiithari aamaakowintanta-niri

⁷ Ipoña japiitanakiro Jesús ikantziri: “Naakatajaantaki ojyawori omoopiro oijyatanto. Imapiro.

⁸ Ikaatzi kaaripiroriiti itakawori ipokaki tikiraaminta nopoki naaka, jojyashitakari koshintzi. Irootaki kaari ikimisantantaiyarini oijya.

⁹ Naakatajaantaki ojyawori omoopiro. Intzimirika tyagaatsini nojyakawo omoopirori, aritaki jawijakoshiritai. Ari jojyakotaiyaari oijya ipiyapiyata ityaapiintzi, ishitowapiintzi iijatzi. Tii okowityiimotari jowanawo.

¹⁰ Iriima koshintzi apa ipoki inkoshiti, intsitokanti, japirotaanti. Irooma naaka nopokaki nañaakaapiroshiritantai.

¹¹ Naakataki ojyari kamiithari aamaakowintariri oijya. Tima apaani kamiithari aamaakowintariri oijya, ishiniwintari joiyyati.

¹² Tima ikaatzi ipinaitziri jaamaakowintari oijyanintsi, aririka jiñaaawakiri owaminthatariri, jookawintziri, jowaitapaatyaaari oijya ishiyanakara aamaakowintariri, tzimpooka inkantayitanatya pashini.

¹³ Iro ishiyatari aamaakowintawitariri, tima apa ikowi impinaitiri. Tii iri oijya inkowapiroti jaamaakowintyaari.

¹⁴ Naakataki kamiithari aamaakowintariri oijya. Niyoyitziri noiyyati. Jiyoyitana iijatzi irirori.

¹⁵ Ikimita jiyopirotona Ashitanari, ari nokimitsari iijatzi naaka niyopirotziri irirori. Noshiniwintakotari noiyyati.

¹⁶ Iinitatsi iijatzi pashini noiyyati kaari saikatsini jaka. Ontzimatyii namayitairi jaka. Aritaki inkimisantayitaina irirori. Apaani inkantya impiyotaiya. Apaani inkantya aamaakowintaiyaarini.

17 Jitakotana Ashitanari tima noshinitakiro nañaantari inkini nañagai iijatzi.

18 Tikaatsi shintsiwintinani, aña naakataki shinitashitaincha. Otzimimotana noshintsinka noshinitantari, iro nañaantaari iijatzi. Irootaki ikowakiri Ashitanari nantiro”.

19 Ikanta ikimawakiro Judá-mirinkaiti jiroka ñaantsi, japiitanakiro tii jaapatziyawakaanaa.

20 Tzimatsi ojyiki kantayitanaintsiri: “¿Litama pikimisantantariri? Ikamaaritatzi, iro ishinki-wintantakari”.

21 Iro kantacha pashini kantatsi: “Tikaatsi kamaari matironi jiñaawaitiro jiroka ñaantsi. ¿Kantatsima kamaari jaminakagairi kaari okichaaw-itachani?”

Ikisaniintanakiri Judá-mirinkaiti jirika Jesús

22 Aritaki tyawontsipaititai. Okanta janta Jerusalén-ki, joimoshirinkaitziro tasorintsipanko.

23 Ari isaikitakari Jesús tasorintsipankoki, janii-waitzi awijatapishitzi jiitatziro “Salomón-tapishi”.

24 Ipoña Judá-mirinkaiti ipiyowintapaakari, josampitziri: “¿Tsikapaitima onkaati pinkisoshiritakaayitina? Iirokarika Cristo, incha pooñaawontinawo”.

25 Jakanaki Jesús ikantzi: “Aritaki nokamantayitakimi, tiimaita pikimisantana. Okaatzi jimatakaayitakinari ishintsinka Ashitanari, oñaagantapirowaitakiro kamiithaini.

26 Iro kantacha iirokaiti tii pikimisantaiyini, tima tii pikimitakaanta iirokami noiyyati.

27 Ikaatzi kimitakaantaachari noiyyati jiyopaantitana, niyotsitari iijatzi naaka. Joyaayitana iriroriiti.

28 Naakataki kañaanitakaayitairini. Iiro ipiyawaita, tikaatsi aapithatinarinii.

29 Ikaatzi jashitakaakinari Ashitanari, tikaatsi aapithatinarinii, tima iri matzirori jantaritzi anaakopirotantatsiri maawoni.

30 Tima itsipashiritana Ashitanari, kimiwaitaka apaanimi nonkantya”.

31 Ikanta Judá-mirinkaiti jaawitanaa mapi ikowi intsitokirimii,

32 iro kantacha Jesús, ikantanakiri: “Iro ishintsinka Ashitanari antakaayitakinawori kamiithayitatsiri okaatzi piñaakotakinari iirokaiti. ¿Oitama pintsitokawintinari?”

33 Ari ikantaiyanakini Judá-mirinka: “Tii iro nontsitokawintimi kamiithari okaatzi pantayitakiri, aña iro nontsitokawintimi pithainkatasorintsitakiri Pawa. Tikaatsi piimachiitya iiroka, atziri pinatzi, iro kantacha pikimitakaantashiwaitaka Pawami pinatyi”.

34 Ikantzi Jesús: “Jiroka osankinata Ikantakaantaitani,

Naaka kantatsi: ‘Pawaiti pinaiyini iirokaiti’.

35 Ari ayotaiyironi Osankinarintsipirori, iiro okantzi anthainkañaanitiro. Iriitajaantaki Pawa iitakiriri atziriiti ‘Pawaiti’ itzimi jiyotakaayitakiri iñaani.

36 ¿Litama pikijyimatantanari iirokaiti pikantaiyini nothainkatasorintsitaki nokantaki: naaka Itomi Pawa? Aña naakatataiki jookotaki, jotsyaantakina nompoki kipatsiki.

37 Iiro nantziromi okaatzi jantziri Ashitanari, iirotya pikimisantaiyini.

38 Aña aritaki nantakiro. Onkantawitya iiro pikimisantana naaka, iro pinkimisanti okaatzi notasonkawintantayitaki, iro piyopirotantyaari ari notsipashiritari Ashitanari, itsipashiritana ii-jatzi irirori”.

39 Ari ikowawitaiyani jaakaantirimi iijatzi, iro kantacha Jesús ishiyapithatanakari.

40 Piyanaa Jesús katonkaki jiñaa Jordán. Ari isaikapai tsika jowiinkaataztzi pairani Juan-ni.

41 Ojyiki atziri jatashitakiriri jiñiiri Jesús. Ikan-taiyini: “Tii itasonkawintantawita Juan-ni irirori, iro kantacha okaatzi ikinkithatakotakiriri jirika shirampari tyaaryoori inatzzi”.

42 Ojyiki kimisantanakiriri Jesús.

11

Ikamantakari Lázaro

1 Tzimatsi mantsiyari shirampari jiita Lázaro, Betania-jatzi jinatzi, ari onampitawori iijatzi María otsipatawo irinto Marta.

2 (Jiroka María, iritsiro Lázaro, iro saitantakariri kasankaari iitziki Awinkathariti ojyitantzimaitari oishi.)

3 Okanta jiroka apiti iritsiro Lázaro, okaimakaantakiri Jesús, okantaki: “Pinkatharí, imantsiyatatzia paapatziyani”.

4 Ikanta ikimawaki Jesús, ikantzi: “Jiroka mantsiyarintsi tii owamaantzi, aña ari jiñaitiro ishintsinka Pawa, iijatzi ishintsinka Itomi”.

5 Owanaa jitakowitakawo Jesús jiroka Marta, iijatzi irinto, ipoña Lázaro,

6 ikimawitaka ikamantaitakiri jimantsiyatatzí Lázaro, iikiro isaikawaitanakitzí apiti kitiijyiri janta.

7 Ipoña ikantanairi jiyyotaani: “Thami ampiyi Judea-ki”.

8 Ari ikantaiyini jiyyotaani: “Rabí, owakiraa ikowaiyini Judá-mirinkaiti intsitokimi janta. ¿Ilijatzima pikowi pimpiyanai?”

9 Ikantzi Jesú: “¿Imapiroma osamanitzí apaani kitiijyiri? Itzimirika aniiatsiri kitiijyipaitiki, tii jantziwawaita, tima jiñaakiri kitiijyiinkari jika kipatsiki.”*

10 Iriima aniiatsiri tsiniripaiti, jantziwawaita, tima ikowityaatya janta kitainkari”.

11 Iikiro ikantanakitzí Jesú: “Makoryaaki aapatziyani Lázaro, ontzimatyii niyaati nowiriintairi”.

12 Ari ikantaiyanakini jiyyotaani: “Pinkatharí, kimitaka ari amataakoniinta, tima iro jimakoryaantari”.

13 Jiñaajaantaiyini jiyyotaani Jesú iro ikinkithatakotzi makoryaantsi, ikantakira:

* **11:9** Ojyakaawintachari jika “apaani kitiijyiri”, jañaantari inatzi Jesú, iro kimitakawori kitiijyiri. Tima jiñaawaitakiro Jesú jiroka, jiyyotzi tikira imonkaapaitita jowamaantaityaariri. Jiroka ikantakiri: “Pinkinkishiritakiro oita awijatsiri aririka aniti kitiijyipaiti. Tima aririka aniti kitiijyipaiti, kamiitha okoñaatzi, iiro antziwawaita, añiiro tsika ankini iiro aminaashiwaita tsikarika aati. Irooma aniihirika tsiniripaiti, ojyiki antziwatya, aminaashitya tsikarika aati. Irootaki aniiantyaari tsika inintakairo Pawa, iiro aminaashiwaita aati. Iirotika aatzi tsikarika ikowakairo Pawa, aritaki aminaashiwaitatytsika aati. Tima iriitaki Pawa ojyawori kitiijyiinkari, tsikarika aati, iiro aminashiwaita”.

“Jimakoryaatzi Lázaro”.

¹⁴ Ipoña jooñaaawontanakiniri, ikantziri: “Kamaki Lázaro.

¹⁵ Owanaa nokimoshiritaki tii nosaiki janta, iro pinkimisantapirotantyaaari, thami aati aminiri”.

¹⁶ Ikanta Tomás jiitaitziri “Tsipari”, ikantanakiri ikaataiyini jiyotaanitari: “Thami oyaawitanatyaaari, añaamachiiti iirorika jowamaayiitai aaka”.[†]

Iri Jesúś, owiriintantaniri, añaakaantaniri

¹⁷ Ikanta jariitzimatapaaka Jesúś, ikimapaaki tzimakotaki Lázaro 4 kitijyiri ikitaitantakariri.

¹⁸ Tii intainapirota Betania osaiki Jerusalén,[‡]

¹⁹ iro jiyaatashitantakawori Judá-mirinkaiti jiroka Marta otsipatakawo María, inkimoshiritakaantaiyaawori ikamaki iyaariri.

²⁰ Okanta iyotaki Marta iro jariitzimatyá Jesúś, jatanaki otonkiyotawatyaaari. Iro saikanaintsi María pankotsiki.

²¹ Okantawakiri Jesúś: “Pinkatharí, ari pi-saikimi iiroka jaka, iiro ikamimi niyaariri.

²² Iro kantacha niyotzi naaka aririka pinkamitiri Pawa oitya rantimiri, aritaki jimatakimiro”.

²³ Ari jakanakiro Jesúś: “Aritaki jañagai piyaariri”.

²⁴ Okantzi Marta: “Niyotzi aritaki impiriintai paata iwinyaantapaatyaaawoni kitijyiri impiriintaiyaari kamayitatsiri”.

[†] **11:16** Ikantakoitziri jaka “Tsipari”, irijatzi jiitaitziri “Dídimo”.

[‡] **11:18** Kantakotachari jaka “tii intainapirota”, iro ojyawori ikantaitzi 3 kilómetro, irojatzi ikantaitziri pairani 15 estadio.

25 Ipoña ikantanakiro Jesús: “Naakataki owiri-intantatsiri, naakataki añaakaantaniri. Iitarika kimisantainani naaka, onkantawitatya inkami, ari jañagai.

26 Ikaatzi añaayitatsiri iroñaaka, kimisantainani, iiro ikaamaniyitai. ¿Pikimisantzroma jiroka?”

27 Okantzi iroori: “Nokimisantzimi Pinkathari, iirokataki Cristo Itomi Pawa ikajyaakaakiriri impoki jaka kipatsiki”.

Jiraapaaka Jesús ikitaitakiri Lázaro

28 Ithonkakiro Jesús ikantayitakiro Marta, jatanaki okaimiro irinto María, okamantathapaaakiro, okantziro: “Ariitapaaka yotaantaniri, ikaimimi”.

29 Okanta okimawaki María, katziyanaka, jatanaki oñiiri Jesús.

30 Tikiraata jariita Jesús nampitsiki, irojatzi isaikaki otonkiyotawakari Marta.

31 Ikanta Judá-mirinkaiti tsipatakawori opankoki joimoshirinkiro jiñaakiro oshiyanaaka María, joyaatanakiro jiñaajaantaki iraawaitatyiiya kitataariki.

32 Okanta ariitapaaka María isaikaki Jesús, otzi-irowashitapaakari okantziri: “Pinkatharí, ari pisaike iiroka jaka, iiro ikamimi niyaariri”.

33 Ikanta Jesús, jiñaakiro María iraimotapaakari, ari ikimitapaakari ijatzi Judá-mirinkaiti oyaata-paakirori, antawoiti jowashiritanaka, okatsitzimoshiritanakiri,

34 josampitanakiro: “¿Tsikama janta pikitatakirika?” Ari ikantitanakiri: “Pimpoki Pinkatharí, piñiiri”.

35 Ari jiraapaakari irirori Jesús.

36 Ikantaiyini Judá-mirinka: “¡Paminiri antawoiti jitakotakari!”

37 Tzimimaitacha pashini kantanaintsiri: “Iriwitaka jirika aminakairiri kaari okichaatatsini, ¿kaari jaminanta tsika inkinakairo iiro ikamanta Lázaro?”

Ipiriintaa Lázaro

38 Apiitanakiri Jesús okatsitzimoshiritanakiri, jiyaatashitanakiri okaakiini kitataari. Omoona inatzi, iro mapi jojyipiyitantakari.

39 Ikantanaki Jesús: “Potainkiro mapi”. Ari okantanaki Marta iritsiro kamaintsiri: “Pinkatharí, kimitaka ari sankainkataki, tima tzimaki 4 kitijiyiri ikamantakari”.

40 Ari jakanaki Jesús: “¿Nokantakimi, pinkimisantinarika, ari piñaakiro ishintsinka Pawa?”

41 Jotainkakiro mapi. Ipoña jaminanaki Jesús inkitiki, ikantanaki: “Ashitanarí, nopaasoonkitzimi iiroka, tima pikimana.

42 Niyotzi ari pinkantapiintatya pikimana. Iro nokantantzimiri inkimantyaari atziriti saikaintsiri jaka, iro inkimisantantyaari iirokataki otyaantakinari”.

43 Ithonkakiro jiñawaitakiro jiroka, ikaimanaki: “¡Lázaro, pishitowi!”

44 Shitowapai kaminkari, jankowitakawo manthakintsi jakoki iijatzi iitziki, irojatzi iponapootakawo jankowitantitawakariri. Ari ikantzi Jesús: “Pankowiryaaakotiri, jiyaataita”.

*Ikamantawakaita intsitokaitiri Jesús
(Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2)*

45 Irootaki ikimisantantanakari ojyiki Judá-mirinkaiti ikaatzi jataintsiri itsipatawo María, ikaatzi ūnakirori jantakiri Jesús.

46 Iro kantacha tzimatsi jatashitanakiriri Fariseo-paini. Ikamantapaakiri okaatzi jantakiri Jesús.

47 Ikanta Fariseo-paini itsipatakari ijiwari Om-piratasorintsitaari, japatotakiri jiwaretti, ikantaiyini: “¿Oitama antiri? Jirika shirampari ojyiki itasonkawintantaki.

48 Aririka añaashiminthatyaari, maawoni inkimisantaitiri. Ari impokaki ijiwaripaini Roma-jatzi, impookakaantakiro tasorintsipango, japirotaakaantakiro anampitsiti”.

49 Iro kantacha, iinitatsi itsipatakari, iitachari Caifás, iriitaki Ijiwaripiroriti Om-piratasorintsitaari, ikantanaki irirori: “Tii piyotaiyini iiroka.

50 Iro kamiithatatsi ashiniti apaani atziri inka-mawintai, iiro japiroitantai anampiki”.

51 Jirika Caifás, Om-piratasorintsipirori jini, jiñaaawaitakaakiri Pawa. Okantawitaka tii jiyotzi, iri Jesús ikinkithatakotaki inkamawintiri ijyininkapaini.

52 Tii apa inkamawintiri ijyininkapaini, aña inkamawintairi maawoni itomiiti Pawa tzimpookaintsiri, jiwithaawakaantyaari jashitaari.

53 Aripaiti ikowaki ijiwari Judá-mirinkaiti jowamairi Jesús.

54 Irootaki kaari ikowantanaa Jesús intspatanaiyaari Judá-mirinkaiti. Aña shitowanaki isaiki Judea-ki, jataki otzishimashiki osaiki nampitsi iitachari Efraín. Ari isaikakaapairi jiyotaani.

55 Irootaintsi joimoshirinkapaititairo Judámirinkaiti Anankoryaantsi, ojyiki atziri jatatsiri Jerusalén-ki jiwitsikashiriyitya.

56 Ari jaminaminaitakiri Jesús, josampitawakaiyani tasorintsipankoki: “¿Tsikama pikantaiyini iiroka? ¿Ari impokaki joimoshirinkaita?”

57 Ikanta Fariseo-paini itsipayitakari Ompiratasorintsipiroriiti, ikantantayitaki: “Iitarika yotaintsini tsika isaiki Jesús, inkamanti, naakaantiriita”.

12

Isaitantaitari Jesús kasankaari

(Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9)

1 Aritaki yotapaaka 6 kitijyiri joimoshirinkantyaawori Anankoryaantsi, jataki Jesús Betania-ki, inampiki Lázaro jowiriintairi pairani.

2 Ari joimoshirinkaitakiri Jesús. Iro Marta oyitantatsi. Ari isaikitakari iijatzi Lázaro itsipatakari Jesús jowaiyani.

3 Amakotapaaki María kasankaari. Ojyiki owinawoni jiroka. Osaitantapaakari iitziki Jesús. Ojyitantzimaitari oishi. Kasankainka okantanaka maawoni pankotsiki.*

4 Ikanta Judas Iscariote, jiyotaani Jesús pithokashityaarini paata, ikantanaki:

* **12:3** Jiroka kasankaari kinkithatakotachari jaka, iro jiwitsikaitzi inchatiyaki iitachari “nardo”. Okaatzi otinatzi apaani libra, iro-jatzi ikantaitziri iijatzi 300 gramo.

5 “¿ilitama kaari ipimantantaitawo jiroka kasankaari? Ari aantatyaaami ojyiki kiriiki, iri anishironkatantyaaririmi ashironkainkari”.[†]

6 Tii iro ikantantakari Judas jitakotatyaari ashironkaariiti, aña koshintzi jinatzi. Iriitaki jowaitakiri inkimpoyiiri kiriiki, iro kantacha ikoshitapiintzi kapichiini.

7 Ari ikantanaki Jesús: “Piñaashiminthatyaawo, aña iroowitaka okajyaakaakinari, inkitaitakinarika.[‡]

8 Iriima ashironkainkariiti ari inkantaitatyaaani isaikimotimi, irooma naaka iiro nokantaitatyaaani nosaikimotimi”.

Ikamantawakaita intsitokaitiri Lázaro

9 Jiyotaiyakini Judá-mirinkaiti ari isaiki Jesús Betania-ki. Jiyaataiyakini janta, tii apa jaminiri Jesús aña iiyatzi Lázaro, jowiriintairi pairani Jesús.

10 Ikamantawakaayitaka Ompiratasor-intsipiroriiti intsitokiri iiyatzi Lázaro.

11 Tima iriitaki Lázaro kantakaantakirori kaari jaapatziyaitantanaari Judá-mirinkaiti ikimisantitanakiri Jesús.

Ariitaa Jesús Jerusalén-ki

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40)

12 Ojyiki atziri jataintsiri Jerusalén-ki joimoshirinkiro Anankoryaantsi. Okanta okitijitamanai, ikimaiyakini ari impokiri Jesús nampitsiki.

[†] **12:5** Kantakotachari jaka “ojyiki kiriiki”, irijatzi ikantaitziri pairani “300 denario”. Iri ipinaitziriri antawairyaaantzi, aririka jimonkaatakiro apaani osarintsi jantawaitaki. [‡] **12:7** Tzimatsi jamitaitari pairani. Aririka inkamakaantaiti, isaitantari kasankaari, inkini inkitaitiri.

13 Ipoña ichikaiyanakini ojyawori kompiroshi. Jataiyanakini intonkiyotawatyaaari, ikaimaiyini ikantzi:

¡Aatsikitataiki awinkathariti!

Tasonkawintaari jinatzi, tima Pinkathari aitziri otyaantakiriri.

¡Iriitaki Awinkatharipirotitaiyaari aakaiti Israel-mirinkaiti!

14 Ari jiñaapaaki Jesús iwonkiri burro, ityaakaanakari, tima okinkithatakotsitakari Osankinarintsipirori, ikantaitaki:

15 Sion-jatoití, iiro pithaawaiyini,

Pokataiki Piwinkathariti,

Ityaakaakari iwonkiri burro.

16 Owakiraini, tii ikimathataiyironi jiyotaani jiroka. Iro kantacha itzinaashitaawo Jesús jowaniinkawo, aripaiti ikinkishiritanaka iriitaki Jesús josankinatakoitzi.

17 Tima ikaatzi tsipatakariri Jesús jowiriintairi Lázaro, ikinkithatakoyitairo okaatzi jiñaakiri.

18 Iro jiyaatantanakari atziriiti itonkiyotawakari Jesús, tima ikimakotakiri jowiriintantaki.

19 Iriima Fariseo-paini ikantawakaiyani iriroriiti: “Piñaakiro, kimitaka iiro akitsirinkiri. Paminiri, iro jiyaatashitiri maawoni”.

Jaminaminatziri Jesús Grecia-paantiri

20 Tzimayitatsi Grecia-paantiri tsipatakariri atziriiti jataintsiri joimoshirinkaiyani.

21 Ikanta Felipe Betsaida-jatzi, ipokashita-paakiri Grecia-paantiri. (Jiroka Betsaida nampitsi inatzi saikatsiri Galilea-ki.) Ikantapaakiri: “Pinkatharí, nokowi noñiiri Jesús”.

22 Ari jiyaatanaki Felipe, ikamantapaakiri Andrés. Apitiroiti jiyaataiyanakini, ikamantakiri Jesús.

23 Ari ikantanaki Jesús: “Monkaapaititapaaka itzinaashitantaiyaawori jowaniinkawo Itomi Atziri.

24 Apaani okithoki kaari ipankiitzi, ari ashi owamachiitiro onkantya apakithowoini. Irooma aririka ompathaakanaki ojyookanaki ipankiitakiro, ari jiñaitakiro onkithokitai. Imapiro. §

25 Iitarika itakowitzashitachani jantayitziro intashiyitari, ari impiyashitaiya. Iriima manintanakironi jantashiwaiyitari jaka kipatsiki, ika-mawintanaatziiro inkañaaniyitai.

26 Tzimatsirika kowatsiri nonkimitakaantiri nompiratani, inkimitakotinawo naaka. Tsikarika nosakai naaka, ari isaikitaiya iijatzi nompiratani. Iitarika nokimitakaari nompiratani, iri Ashitanari kantakaiyaawoni impinkathaitantyaariri paata”.

Ikinkithatakota Jesús jowamaitiri

27 “¡Antawoiti okatsitzimoshiritakina iroñaaka! ¿Tzikama nonkantika? ¿Nonkantima: ‘Ashitanari, powatsinaryaakoshiritaina?’ ¡Aña irootaki nopolantakari, nimonkaatairo!

28 Ashitanari, poñaagantiro powaniinkawo”. Ikimaitatzi ñaawaitanaintsiri inkitiki, ikantaitzi: “Aritaki noñaagantakiro, iroñaaka napiitiro”.

29 Atziriiti piyotainchari ikaatzi kimawakirori, ikantaiyanakini: “Ookathawontsi inatzi”. Iro

§ **12:24** Kantakotachari jaka “okithoki”, trigo inatzi.

kantacha ikantayitzi pashini: “Maninkari ñaanatakiriri”.

³⁰ Ari ikantanaki Jesús: “Tii apa naaka jiñaanayitzi, aña iirokaiti jiñaawaiwintaki.

³¹ Irootaintsi jiñaitiri jowasankitaitiri okantakaantziro iyaaripironka isaawijatzii, joitsinampagaitairi iijatzi pinkathariwaitashitachari.

³² Iro kantacha aririka jowatzikakoitakina jakä kipatsiki, aritaki nonkaimashiritanairi maawoni”.

³³ Ari jooñaawontziro Jesús tsika onkantya aririka jowamaitakiri.

³⁴ Ari jakaiyanakini atziriiti: “Ayotaiyini okantzi Ikantakaantaitani: ‘Kañaaniri jinatzi Cristo’. ¿Litama pikantantari iiroka ontzimatyii jowatzikakotaitiri Itomi Atziri? ¿Litakama Itomi Atziri?”

³⁵ Ikantzi Jesús: “Iinta isaikimotanaimi jiititziri ‘Kitainkari’, apa isaikanai kapichiini. Pinkimitakaantiro paniitatyiimi okitijiinkatzi, ari onkantya iiro omapokantzimi kimitawori tsinirikiri. Tima ikaatzi aniitatsiri otsinirikitzi, tii jiñiiro tsika ikini.

³⁶ Pinkimisantairi jiititziri ‘Kitainkari’ iiinta isaikimoyitzimi, pinkimitakotyaari irirori”.

Tii ikimisantaiyini Judá-mirinkaiti

Ithonkanakiro jiñaawaitanakiro jiroka, shitowanaki Jesús. Tii joñaagantanaa.

³⁷ Okantawitaka Jesús ojyiki itasonkawintanta-witaka inampiitiki jirikaiti, tii ikimisantaiyini.

³⁸ Ontzimatyii imonkaatya josankinatakiri Kamantantaniri Isaías-ni, kantatsiri:

Pinkatharí, ¿ilitaka kimisantironi añaani?
 ¿ilitaka joñaagaitakiri ishintsinka Pinkathari?
³⁹ Jiroka pashini josankinatakiri Isaías-ni, irootaki kaari ikimisantantaita, ikantaki pairani:
⁴⁰ Iri Pawa kaari okichaatakairini,
 Imasontzitakaayitakiri,
 Ari onkantya iiro jokichaatanta
 Iiro ikimathawainitanta.
 Ari onkantya iiro ipiyashitantaana naaka,
 Nowawijaakotantaiyaariri.
⁴¹ Iro jiñaawaitantakawori jiroka Isaías-ni tima iñaampiyakityaawo jowaniinkawo Jesús, irootaki ikinkithatakotantakariri.
⁴² Iro kantacha, ojyiki Judá-mirinkaiti kimisan-tanairiri Jesús, ari jimatsitanakawo ñaapiroriiti. Iro kantacha tii joñaagantziro, tima ithaawan-tatyaaari Fariseo-paini, iiro ishinitairi intyaayitai japatotapiintaiyani.
⁴³ Ari okantzimaitaka. Iri ikowapirotonaki Fariseo-paini jaapatziyaminthatyaaari, iriima Pawa, tii.

Jesús yakawintairini atziriiti

⁴⁴ Ari jiñaawaitanaki shintsiini Jesús, ikantanaki: “Iitarika kimisantainani naaka, tii apaniroini ikimisantana, aña ikimisantsitakari otyaantakinari.
⁴⁵ Ikaatzi okitaanari naaka, okimiwaitakawo iriimi jokityaami otyaantakinari.
⁴⁶ Irootaki nopokantakari naaka, nonkimitaiyaari ‘Kitainkari’, ari onkantya nonkitijjiyinkatakotantyaariri isaawijatzi. Iiro isaikayitai otsinirikitzi inkaati kimisantainani.

47 Tima tii iro nompokantyaari naaka kipatsiki nowasankitaanti, iro nopokantakari nowawijaakotanti. Ikaatzi kimayiwitawori noñaani, timaita ikimisantzi, kaari naaka owasankitairini.

48 Iitarika manintakinari, kaari kimisantaironi noñaani, tzimaki iitya owasankitairini. Kimiwaitaka jiroka ñaantsipaini okaatzi noñaawaitakiri atziri inatyiimi, iro owasankitaantaatsini paata, ipiyathapaantiwaitakina.

49 Tima naaka tii noñaawaitashiwaita nonintakaanikiini. Ashitanari, itzimi otyaantakinari, iriitaki kantakinawori okaatzi nokantayitakiri, niyotaantayitakiri iijatzi.

50 Niyotzi naaka okaatzi ikantakaantziri Ashitanari iro kañaanitakaantatsiri. Ari okantari, okaatzi nokantayitakiri naaka, nothotyaatziiro okaatzi ikantajaantakinari Ashitanari”.

13

Jesús ikiwakiitziri jiyotaaniiti

1 Ari kaatapaaki kitijyiri joimoshirinkaitawo Anankoryaantsi. Jiyotaki Jesús monkaatapaaka jookawintantyaawori kipatsi, iro jiyaatai intsipatapaiyaari Ashitariri. Antawoiti jitakoyitakari ikaatzi kimisantakiriri, ari ikantapiintatya jitakotari irojatzi iwiyaantapaakawori.

2 Ikanta isaikaiyini jowaiyani, aritaki kamaarishiritanaki Judas Iscariote, itomi Simón, iri pithokashityaarini Jesús.

3 Jiyotaki Jesús tima ipoñaatyawo irirori Pawaki, aritaki impiyi janta. Iriitaki shintsitakaapiro-takiriri Ashitariri.

4 Ari ikatziyanaka isaikaki jowaiyani, jaatonkorayaanakiro iwiwiryakowo, jowathakitanakawo manthakintsi.

5 Jaakiro jiñaa isakiro kiwaakomintotsiki. Ikiwakiyyitakiri jiyotaani, jojyikiitantari manthakintsi jowathakitakari.*

6 Iro inkiwakiitanyaaririmi Simón Pedro, ikananaki irirori: “Pinkatharí, ¿iirokama kiwakiitinani naaka?”

7 Ari ikantzi Jesús: “Tii pikimathatziro okaatzi nantiri, irooma paata, ari pinkimathatairo”.

8 Ikantanaki Pedro: “¡iro noshinitzimi pojyaari ompirataari pinkiwakiitina!” Jakanaki Jesús: “Irorika nokiwakiitzimi, tii paapatziyana”.

9 Ikantzi Simón Pedro: “¡Pinkatharí, iirotya pikiwakiitashitana, aña pinkiwina maawoni nakoki iijatzi noitoki!”

10 Iro kantacha Jesús, jakanairi: “Owakiraa kaawoshitainchari, apa okowajaanta inkiwakiitya tima kititaki maawoni. Ari kititaiyakimini iirokaiti, okantawitaka tii maawoni pinkitishiritaiyini”.

11 Timä jiyotakiri Jesús itzimi pithokashityaarini, irootaki ikantantakari: “Tii maawoni pinkitishiritaiyini”.

* **13:5** Iro jamiyitari Judá-mirinkaiti ikiwakiitapiinta intyaapiintanyaari ipankoki. Jiroka antawairintsi, apa jantapiintziro ompirataari. Timä apaani ñaapirori atziri, iiro okantzi inkiwakiyyitanti. Irootaki kaari okamiihatzimotantari ikiwakiyyitakiri pairani Jesús jiyotaani. Iro jantantakawori jiroka Jesús, onkantya jiyotaantyaariri jiyotaani, onkantawitya jiwarimi jinatatyi atziri, ontzimatyii jaapatzyaari pashini, inkimitakotaari ikanta ompiratariri, tsinampashiri inkantya.

¹² Aritaki ithonkakiro ikiwakiitakiri, ikithaatanaawo Jesú斯 iwiwiryakowo, saikanai iijatzi tsika jowaiyani, ari ikantzi: “¿Pikimathatakiroma okaatzi nantakiri?

¹³ Pikantapiintaiyakini iirokaiti ‘Yotaanari, Pinkathari’. Imapiowitatya pikantanari, tima naakataki.

¹⁴ Naaka ‘Yotaaniri’, naaka ‘Jiwari’. Iro kantacha, nojyakotakari ompirataari nokiwakiityakimi, ari pinkimityaari iirokaiti pinkiwakiitawakaayitya.

¹⁵ Naakataki oñaagakimirori, pinkimitakotanti-nari iirokaiti tsika nokantakimi.

¹⁶ Tii ipinkathaitziri ompirataari janaakotziri ompiratariri. Tikaatsi iijatzi apaani otyaantaari anaakotirini otyaantakiriri. Imapiro.

¹⁷ Aririka pinkimathatanairo jiroka, pantanairo iijatzi, aritaki pinkimoshiritai.

¹⁸ Jiroka nonkantimiri, tii maawoni nonkinkithatakotaiyimini. Niyotziri naaka ikaatzi niyoshiitakiri. Ari imonkaatyaa Osankinarintsipirori, kantatsiri:

Tzimatsi atyootakinari, iriitaki pithokashityaanani.

¹⁹ Aririka imonkaatyaa jiroka, iro pinkimantanpirotantyaanari ‘Naakatsitaka’. Irootaki nitantawori nokamantzimiro.[†]

²⁰ Iitarika aapatziyaaarini notyaantani, naakata-jaantaki jaapatziyaka iijatzi. Iitarika aapatziyinani naaka, iri jaapatziyaka otyaantakinari”.

[†] **13:19** Jiitapiintaka Jesú斯 ikantzi “Naakatsitaka”, ari ojyakawo jiñaawaitaki Pawa pairani. Paminiro iijatzi Jn. 8.58.

*Ikamantzi Jesús iri pithokashitirini Judas
(Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23)*

²¹ Ari ithonkanakiro jiñaawaitakiro jiroka, antawoiti okatsitzimoshiritanakiri Jesús. Iikiro joñaagantanakitziiro ikinkithatakotakiri, ikantzi: “Pikaataki iirokaiti jika tzimatsi apaani pithokashitinani. Imapiro”.

²² Ari jaminawakaanaka jiyotaani, tii jiyotzi iita ikinkithatakotziri.

²³ Ikanta apaani jiyotaani, jitakopirotani Jesús, sakimotakiriri okaakiini jowaiyani,

²⁴ jiñaakiri Simón Pedro jiñaanachiratziri, ikantziri: “Posampitiri iita ikinkithatakotziri”.

²⁵ Ikanta irirori, jontsitokanakari okaakiini, josampitakiri: “Pinkatharí, ¿litaka?”

²⁶ Ari ikantzi Jesús: “Piñiina najyiti kapichiini tanta, iitarika nompaki, iriitaki”. Jajyitaki kapichiini tanta, ipakiri Judas Iscariote, itomi Simón.

²⁷ Ikanta jowawakawo Judas tanta. Aripaiti ikamaaritanaki. Ari ikantziri Jesús: “Pantiroota thaankiini pikinkishiritapiintakari”.[‡]

²⁸ Ikanta ikaatzi jowaiyani tikaatsi kimath-atawakironi oita ikantantariri.

²⁹ Tima Judas iriitaki kimpoyiiriri kiriiki, jiñaajaantzi ikantatziiri Jesús jiyaatiita jamananti tsika oitya joimoshirintyaari, jiñaajaantaki iijatzi jamanantatyi impayitiriri ashironkainkariiti.

³⁰ Aritaki jowawakawo Judas tanta, jatanaki. Aritaki tsiniritanaki.

[‡] **13:27** Kantakotachari jika “aripaiti ikamaaritanaki”, tii iro kantakaantironi jowawakawo Judas tanta, okanta ikamaaritantanakari, aña iri kantakaashitakawori ikamaaritantanakari.

Owakiraari Ikantakaantaitani

³¹ Ari jatanaki Judas, ikantzi Jesús: “Monkaata-paaka itzinaashitantzayaawori jowaniinkawo Itomi Atziri. Iro jiñaitantzayaawori jowaniinkawo Pawa.

³² Tima ari okantari, irriitaki Pawa oñaagantironi jowaniinkawo. Iroñaaka jantiro.

³³ Notomiiti, kapichitapaaki nosaikimotanaimi. Ojyiki paminaminawitaina iirokaiti, iro kantacha iiro piñagaana. Irojatzi nokantsitakariri ajyininkapaini Judá-mirinka, irojatzi napiitsitzimiri nokantzimiro iirokaiti, tima iiro pitsipataana tsika nosaikapai naaka.

³⁴ Jiroka owakiraari nokantakaantani: Ontzimatyii pitakotawakaiya. Nokimita naaka nitakoyitzimi, ari pinkimitanaiyaari iirokaiti, pitakotawakaanaiya.

³⁵ Aririka pitakotawakaanaiya iirokaiti, ari jiyoyitaimi maawoni iirokataki niyotaani”.

*Ikinkithatakotziro Jesús jookawintanti Pedro
(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34)*

³⁶ Ikanta Simón Pedro josampitanakiri Jesús: “Pinkatharí, ¿tsikama piyaatika?” Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “Tsika janta niyaati naaka, iiro okantzi poyaatina iirokaiti, irooma paata ari onkantaki poyaatina”.

³⁷ Ikantanaki Pedro: “Pinkatharí, ¿iitama iiro okantanta noyaatimi? ¡Aritaki noshiniwintakimi!”

³⁸ Jakanakiri Jesús, ikantziri: “¿Imapiroma pishiniwintina? Aña tikiraaminthia iñiita tyoopi, mawajatzipinkanti: ‘Tii niyotziri Jesús’. Imapiro”.

14

*Iri Jesús ojyawori aatsi jariitantaitari
Ashitariki*

¹ “Iiro powashiriwaitaa. Pawintaiyaari Pawa, pawintaiyaana ijatzi naaka.

² Janta ipankoki Ashitanari tzimatsi ojyiki anampitapaiyaawo. Iiromi otzimi, iiro nokantzimi niyaatai niwitsikapaimi tsika pinampitapaiyaawo.

³ Aririka niyaatai, niwitsikayitai tsika pisaikai, ompoña nompiyashitaimi naayitaimi, ari pintsi-patapaina iirokaiti tsika nosaikai naaka.

⁴ Piyotaiyironi iirokaiti aatsi jiyaatantaitari tsika nosaikai”.

⁵ Ari ikantanaki Tomás: “Pinkatharí, tii niyotzi tsika piyaati. ¿Tsikama nonkantyaaka niyatantyaawori aatsi?”

⁶ Jakanaki Jesús, ikantzi: “Naaka ‘Aatsi’, ‘Tyaaryoori’, ‘Añaamintotsi’. Apa impampithawokitaitina naaka, ari jariitaiya Ashitanariki.

⁷ Arimi piyopirotainami, ari piyotairimi ijatzi Ashitanari. Ari piyotakiri iroñaaka, iriitaki piñaapiintakiri”.

⁸ Ikantanaki Felipe: “Pinkatharí, incha poñaayinari Ashitzimiri, tikaatsi pashini nonkowiri”.

⁹ Ari ikantanaki Jesús: “Felipe, osamanitaki notsipatakimi iirokaiti, ¿tikiraama piyotana? Ikaatzi ñaakinari naaka, jiñaakiri Ashitanari. ¿Litama pikantantari?

¹⁰ ¿Tiima pikimisantana ari nokaatziri Ashitanari, ari ikaatana irirori? Okaatzi nokantayitziri, tii naaka nintakaashiwaityaawoni

nonkinkithatakotimiro.
tsipashiritanari, iriitaki antakaanawori
jantawaitani.

¹¹ Pinkimisantina ari nokaatziri Ashitanari, ari ikaatana irirori. Okompitzimotzimirika jiroka, iiro pikimisantaajaitziro nontasonkawintanti.

¹² Inkaati kimusantainani naaka, ari intasonkawintantai irirori. Ari jimapirotanakiro intasonkawintanti, anaanakiro okaatzi jiñaaakoitakinari, tima iro niyaatzimatai naaka nontsipatapaiyaari Ashitanari. Imapiro.

¹³ maawoni pairyagainani naaka inkowakotina jamanamanaatina, aritaki nimatakiniri. Ari onkantya inthaamintantyaariri Ashitanari, okantakaantziro jantzimotantakiri Itomi.

¹⁴ Iitarika pinkowakotainari pimpairyagaina naaka, aritaki nimatakimiro”.

Ikajyaakagaitakiriri Tasorintsinkantsi

¹⁵ “Aririka pitakotaina, aritaki pinkimisantairo nokantakaantani.

¹⁶ Ari nonkamitairi Ashitanari jotyaantimi pashini Ookaakowintimini,

¹⁷ Tasorintsipirori jinatyi, iriitaki tsipashiritapi-intaimini. Iriima isaawijatziiti iiro isaikimotziri, tima tii okantzi jiñiiri tii jiyotziri ijatzi. Irooma iirokaiti piyotaiyirini, tima isaikimotakimi, iri nampishiritantaimini.

¹⁸ Iiro pikimitari miritzi jookawintaitziri, ari nompiyashitaimi.

¹⁹ Irootaintsi, iiro jiñayitaana isaawijatziiti. Irooma iirokaiti ari piñaayitaina, kañaaniri pinkantaiya tima kañaaniri ninatzi naaka.

20 Aripaiti piyoyitai notsipashiritari Ashitanari, iijatzi iirokaiti pitsipashiritana, ari nokimitari naaka notsipashiritaimi iirokaiti.

21 Inkaati kimisantapaantitainani, joñaagantziro tyaryoopiroini jitakotana. Irootaki jitakotantaiyaariri Ashitanari, iijatzi naaka ari nitakotaiyaari, ari noñaagaiyaari”.

22 Ikanta Judas (kaari Iscariote) josampitanakiri: “Pinkatharí, ¿litama poñaagantaiyaanari naakaiti, iiro poñaagaari pashiniiti?”

23 Jakanaki Jesú: “Ikaatzti itakotanari naaka, ikimisantapaantitana. Irootaki jitakotantaiyaariri Ashitanari. Ari nokaatairi Ashitanari nontsipashiritaiyaari jirikaiti.

24 Iriima kaari itakotinani, ipiyathapaantitakina. Tii naaka yotashiwaityawoni okaatzi nokantakimiri, aña Ashitanari otyaantakinari iri yotakaanawori.

25 Nokamantatziimiro maawoni jirokapaini iinta nosaikimotzimi.

26 Iriima Tasorintsinkantsi, Ookaakowintimini, jotyaantimiri Ashitanari poyaatinani, iri yotaa-paakimironi maawoni, inkinkishiritakaimiro okaatzi nokantayitakimiri.

27 Kamiitha pisakayitai. Tii iro nonkinkithatakotashitya tsika okanta isaikakaantzi isaawijatziiti. Aña naaka matzirori pisakantaiyaari kamiithapiroini. Iro powashiriwaitashita, iiro pithaawawaitashita iijatzi.

28 Aritaki pikimakina nokantaki: ‘Iro niyaatai, ompoña nompiyi ari ankaatai asaikayitai’. Ari pitakopirotainami, iiro powashiriwaitami

nookayitanaimi, aña pinkimoshiriwintinami piyotaki niyaatatyi Ashitanariki, anaataakinari natziritapaintzi.

²⁹ Nokamantazziimiro jiroka, pinkinkishiriantyaari paata, imonkaatapaatyaarika.

³⁰ Iiro nokinkithawaitsitakaimi, tima aatsikitaki pinkathariwintantawitachari kipatsiki. Okantawitaka tii ipinkathariwintana naaka.

³¹ Aritaki onkantya, iro jiyyotantyaari isaawijatziiti nitakotari naaka Ashitanari, nantziniri okaatzi ikantanari irirori. Pinkatziyaiyini. Thami aati”.

15

Ikimitawo Jesús oponkitzitha pankirintsi

¹ Iikiro ikantanakitzi Jesús: “Naaka kimitawori oponkitzithapiro pankirintsi. Iriima Ashitanari iri kimitakariri pankitzirori.

² Iirorika okithokitzi nochiwatha, ichikachiwathatziro ashitawori. Irooma otzimi kithokitatsiri, jowamiithachiwatziro, jowaankiityaakotziro onkini onkithokipiroti.

³ Kimitaka aritaki kaankiityaakotakimi iirokaiti, okantakaimi ñaantsipaini nokamantayitakimiri.

⁴ Apaani ochiwatha pankirintsi chootaryaathataintsiri iiro okithokitai, aña ontzimatyii ojyookantyaawo oponkitzitha. Ari okimitari iijatzi iirorika poisokirotana, iiro okantzi pantairo kamiithari.

⁵ Naakataki kimitakawori oponkitzitha pankirintsi, irooma iirokaiti pikimitakawo nochiwatha

pinayitzi. Ikaatzi oisokirotanari naaka ari nokimitsitakari irirori, kimiwaitaka ojyikimi inkithokipirotai. Iirorika pitsipashiriyitana, tikaatsi pantayitai.

⁶ Ikaatzi kaari oisokirotinari naaka, ari nookaw-intairi. Ari inkimitaiyaawo okamachiwathatzsi pankirintsi, jagaitziro intagaitiro.

⁷ Oisokirorika powayitaina, pintyaaryoow-intairo okaatzi niyotaakimiri, pinkowakotairi Ashitanari oitarika pikowiri, aritaki jimatakimiro.

⁸ Aririka pimatanairo jojyakaawintaitakiri kithokipirotatsiri pankirintsi, aritaki jiyotaimi imapiro niyotaanitaimi. Iro impinkathaitanyaariri Ashitanari.

⁹ Antawoiti nitakotaimi, nojyakari Ashitanari jitakotana naaka. Pinintaawaityaawo nitakotaimi.

¹⁰ Iikirorika pinkimisantanakityiiro nokantakaantani, ari pinintaawaitaiyaawo nitakotanka, nokimitairo naaka nokimisan-tapaantitziri Ashitanari nonintaawaitawo jitakotanka.

¹¹ Iro nokamantantzimirori jiroka inkini ankimoshiriti, irootaki pinkimoshiripirotantyaari iiroka.

¹² Jiroka nokantakaantani: Pitakotawakaiya nokimitairo naaka nitakotaimi iirokaiti.

¹³ Iitarika shiniwintariri inkamawintiri jaap-atziyani, joñaagantatziiro jitakopirotanka.

¹⁴ Naapatziyani pinatzi iirokaiti aririka pantanairo nokantzimiri.

¹⁵ Aritapaaki nokimitakaantzimi ompirataari, tima apaani ompirataari tii jiyotzi okaatzi jantay-

itziri ompiratariri. Aña nokimitakaantzimi naap-
atziyani, tima nokamantaimiro maawoni ikanta-
nari Ashitanari.

¹⁶ Tii iiroka iyoshiitakinani, aña naaka yoshi-
itaimi iirokaiti. Naakataki otyaantimini piyaati
tsikarika, pinkimitakotaiyaawo pankirintsi
kithokipirotatsiri, ari pinkantapiintanakitya. Ari
onkantya jimatantaimironi Ashitanari oityaarika
pinkowakotiriri pimpairyayitaina.

¹⁷ Jirokataki nokantakaantzimiri:
Pitakotawakaiya”.

Inkisiñiintimi isaawijatzii

¹⁸ “Aririka piñaakiro inkisiñiintanakimi isaaw-
ijatzii, pinkinkishiritiro ari ikantaitakina naaka
ikisiñiintaitakina.

¹⁹ Irojatzi pojyakotyaarimi isaawijatzii, ari
jitakotakimimi, ikimitawakaa irirori
jitakotawakaiyani. Irooma niyoshiitaimi
naaka, pitsipawitari isaawijatzii, irootaki
ikisiñiintantzimiri. Kimiwaitaka kaarimi iiroka
isaawijatzii.

²⁰ Pinkinkishiritiro nokantsitakimiri:
Tii ipinkathaitziri ompirataari janaakotiri
ompiratariri. Ari inkimitaitimiri iirokaiti
inkowaiti intsitokaitimi, inkimitaitina naaka.
Iitarika kimisantapaantitakinani naaka, aritaki
inkimisantaitakimi iirokaiti.

²¹ Iro inkowaitantyaari intsitokaitimi,
naakataki intsitokawintaiti, okantakaantziro
tii jiyotaina iri Pawa otyaantakinari.

²² Iro otzimaajaitzimi ikinakaashitani, iiromi
nopoki niyotaayitairi. Iro kantacha iiro okantai
jimanakotairo iyaaripironka.

23 Ikaatzi kisaniintakinari naaka, ikisaniintakiri iijatzi Ashitanari.

24 Iiro otzimaajitzimi ikinakaashitani, iiromi notasonkawintaki jiñaantakawori kaari jiñaapiintaitzi. Okantawitaka jiñaayitakiro jirokapaini, iikiro ikisaniintatyana, ikisaniintsitakari iijatzi Ashitanari.

25 Ari okantzimaita, tima ontzimatyii imonkaatyia osankinarintsi, kantatsiri:

Ikisaniintashiwaitakina.

26 Aririka impokaki ‘Ookaakowintaniri’, Tasorintsipirotatsiri, notyaantapaimiri nontsipatyari Ashitanari, iriitaki yotashiritakaimini piyotantinari naaka.

27 Impoña pinkinkithatakotaina iirokaiti, aritaki pitsipatsitakina owakiraini atantanakawori”.

16

1 “Iro nokantantzimirori jirokapaini, iiro powa-jyaantantawo pawintaashiritaina.

2 Ari piñaakiro iiro ishinitaimi pintyagai tsika japatotapiintaita. Ari piñaakiro iijatzi intsitokaitimi, jiñaajaantaiti jantazziiniri Pawa kamiithari.

3 Iro jimatantyaaawori jiroka, tima tii jiyotziri Ashitanari, tii jiyotana iijatzi naaka.

4 Aririka imonkaatatyia jiroka, iro pinkinkishiritantyaawori nokantakimiri. Irootaki nitantzimirori nokamantzimiro”.

Jantakaantziri Tasorintsinkantsi

“Tii nokamantsitzimiro owakiraini jiroka, tima irojatzi notsipayitzimi.

⁵ Irootaintsi niyaatai nontsipatapaiyaari otyaantakinari. Tikaatsimaita osampitakow-intironi tsika niyaatai,

⁶ apa powashiritaiyani pikimakina nokantakimiro jirokapaini.

⁷ Pinkimi nonkantimiro tyaaryoori. Iro kaminithatzimotimini iirokaiti niyaatai. Tima iilorika niyaatai, iiro ipoki iitachari ‘Ookaakowintaniri’ intsipashiritaimi. Irooma aririka niyaatai, naaka otyaantapairini.

⁸ Aririka impokapaaki Tasorintsinkantsi, iri ooñaawontapaakinirini ikinkishiriwaitari isaawijatzii, tima ikinakaashiwaitakawo ikinkishiritakotziro kaaripirokantsi, kaminithashirkantsi, yakawintaantsi.

⁹ Ari jiyotakaayitairi iro kaaripirokantsi iilorika ikimisantaitana naaka.

¹⁰ Ari jiyotakaayitairi iro kamiiithashirkantsi, nimatziro naaka nowamiithashiritantzi, tima niyaatairika Ashitanariki iiro jokitaitaana.

¹¹ Ari jiyotakaayitairi iita jiyakawintaitakiri, iritaki pinkathariwintakiriri isaawijatzii.

¹² Iinirotatsi oyiki nonkantimiri, kimitaka aritaki anaanakimi nokantakimiri.

¹³ Aririka impokaki Tasorintsipirori, iriitaki yotaapaakimironi maawoni tyaaryoori. Tima iiro jiñaawaitashitawo ikowashitari irirori, aña inkamantantiro ikimakiri. Ari jiyotakaimiro onkaati awijatsini paata.

¹⁴ Iri kimainani noñaawaitiro, jowawijaañaanitimiro iirokaiti, ari onkantya jiyotantaityaawori nowaniinkawo.

¹⁵ Tima okaatzi jiyotanitari Ashitanari, irojatzi

niyotanitari naaka. Irootaki nokantantakari: ‘Iri kimainani noñaawaitiro, jowawijaañaanitimiro iirokaiti’ ”.

*Onkantawitya powashiritya, aritaki
pinkimoshiritai*

¹⁶ “Kapichitapaaki iiro piñaana, iro osamaniwitatya ari piñiina iijatzi. Tima niyaataatyi Ashitanariki”.

¹⁷ Ikanta jiyotaani josampitawakaanaka: “¿Itama ikantakotziri? Ikantakai kapichitapaaki iiro añaayitairi, iro osamaniwitatya ari añagairi iijatzi, tima jiyaatatyi Ashitaririki.

¹⁸ ¿Itama ikantakotziri ‘kapichitapaaki?’ Tii aki-mathatziro iita ikinkithatakotziri”.

¹⁹ Ari jiyotaki Jesús ikowaiyatziini josampitiri, ikantanakiri: “Nokantaiyakimini: ‘Kapichitapaaki, iiro piñaana, iro osamaniwitatya ari piñiina iijatzi’. ¿Irooma posampitawakaari?

²⁰ Ari piñairo piraawaitaiya, owashiri pinkantaiya, piñaaminthatiri isaawijatziiti ikimoshiritaiyini. Onkantawitya powashiriwaitya, aritaki piñiilo pinkimoshiriti. Imapiro.

²¹ Aririka ontzimaaniti tsinani, okimaatsiwaita. Aririka intzimaki owaiyani, ompiyakotanakiro okimaatsiwaitaka okimoshiriwintanakitziiri iinchaanikiti.

²² Ari onkimityaari iijatzi, ontzimatyii powashiriwaitya iirokaiti. Aririka piñaawaina, ojyiki pinkimoshiritanai, tikaatsi owashiritakaimini.

²³ Paata tikaatsi posampitainari. Iri Ashitanari mataimironi oitarika pinkowakotinari pim-pairyayitaina.

24 Pamanapiintari Ashitanari pikowakotziri oitarika, pikamiminthawaitashitari. Irooma aririka pinkowakotairi, ontzimatyi pim-pairyaaapiintaina naaka. Aririka pinkantya pinkowakotapiintairi, aritaki jimatakimiro, irootaki pinkimoshiritantaiyaari”.

Noitsinampaakiro naaka isaawijato

25 “Nojyakaawintatziimiro maawoni nokinkithatakotaimiri. Iro kantacha irootaintsi imonkaatyia iiro nojyakaawintaimiro, aña koñaawoini nonkinkithatakotaimiri Ashitairi.

26 Paata, ari piñaayitairo iirokaiti pimpairyagaina pinkowakotairi Ashitanari. Tii naaka kamitakowintaimini.

27 Iriitaki Ashitairi itakoyitaimiri iirokaiti. Iro jitakotantzimiri, tima pitakoyitana naaka, pikimisantakina nopoñaakawo naaka Pawaki.

28 Nopoñaanaka Ashitairiki nopokantakari jaka kipatsiki. Iro nookawintanairo kipatsi iro nompiyi Ashitairiki”.

29 Ipoña ikantanaki jiyotaani: “Koñaatanaki piñaawaitziri, tii pojyakaawintawaitziro.

30 Noñaakimi piyotziro maawoni tsikarika oyita, tii okowajaanta intzimi osampitimini, aña piyotziro iitarika ikinkishiritar. Irootaki nokimisantantari imapiro pipoñaaka Pawaki”.

31 Ari jakanaki Jesús, ikantzi: “¿Arima, kimisantaimi iroñaaka?

32 Monkaatapaaka. Irootaintsi, piñaayitiro pintzimpooki pinkinayiti tsikarika, ari pookawintanakina apaniroini. Iro kantacha tiimaita nosaiki apaniroini, aña Ashitanari tsipatanari.

33 Nokamantayitzimiro maawoni jiroka onkantya piñaantyaawori kamiitha pisaiki pintsipatina naaka. Jaka isaawiki, ojyiki piñaashiwaityaawo. Iro kantacha, pishintshiriyiti. Tima noitsinampaakiro naaka isaawijato”.

17

Jesús jamanakotari jiyyotaani

1 Ikanta ithonkakiro ikantakiro jirokapaini, aminanaki Jesús inkitiki, ikantanaki: “Ashitanarí, monkaapaititapaaka. Poñaagantairo jowaniinkawo pitomi, iroñaaagantsityaawo ijijatzi pitomi powaniinkawo iiroka.

2 Iirokataki owakiriri ipinkathariwintantariri maawoni atziri, inkañaanitakaantyaariri ikaatzi pashitakaakariri.

3 Aririka jiyoitaimi apaniroini Pipawapirotzi iiroka, jiyoitairi Jesucristo potyaantakiri, ari inkañaanitakairi.

4 Noñaagantakimiro powaniinkawo jakat kipatsiki, nothotyaakimiro pikantakinari nantiro.

5 Pishinitina nontsipataimi, Ashitanarí, ari ankaati añaayitairo owaniinkawo akimita kitziroini tikiraamintha awitsikiro kipatsi.

6 Jirikaiti piyoshiitairi pashitakaanari, niyotaayitairi iitarika iiroka. Iirokataki ashitsitariri, ipoña pashitakaayitanaari naaka. Nokimisantakaayitaimiri piñaani.

7 Ikinkishirita, okaatzi niyotanitari naaka, iirokataki yotakaanawori.

8 Niyotaayitairi okaatzi piyotakaanari, ikimisantanakiro jirikaiti. Ikinkishiritanaa

tyaaryoo nokaatzimi iiroka, ikimisantanai iirokataki otyaantakinari.

⁹ Naakataki kamitakowintziriri jirikaiti. Tii iri nonkamitakowinti nampitashiwaitawori kipatsiki, aña nokamitakowintatziiri pashitakaanari.

¹⁰ maawoni nashitari naaka irijatzi pashitari iiroka. Ikaatzi pashitari iiroka irijatzi nashitari naaka. Tima iriitaki oñaagantaironi nowaniinkawo.

¹¹ Iiro nosaikanai jaka isaawiki, niyaatai nontsipatapaimi iiroka, irooma jirikaiti iikiro isaikanakyi. Ashitanarí Tasorintsi, pinkimpoyaawintiri impairyaaapiintantimini, iro jiwithaawakaantyaari, akimitawakaa aaka.

¹² Iinta notsipayitari jaka isaawiki, naamaakowintari, nokimpoyaawintziri ipairyaaapiintantzimiri. Iiro itzimayitai piyashiwitaachani, apatziro inkantakaiyaawo jiititziri ‘Otomi piyashiwitaantsi’, ari imonkaantyaari okinkithatakotakiri Osankinarintsipirori.

¹³ Iro niyaatai pisaikeinta iiroka. Irootaki nokantantawori jirokapaini iinta nosaiki isaawiki, inkimitantyaanari naaka inkimoshiritaiyini kamiithaini jirikaiti.

¹⁴ Niyotaakiri piñaani, owanaa ikisaniintaitanakiri, tima tii ikimitanaari isaawijatziiti, nokimita naaka tii isaawijatzi ninatyi.

¹⁵ Tii nokowakotzimi paayitairi isaiki jaka isaawiki, apa pinkimpoyaawintairi ikaaripirotakaitzirkari.

¹⁶ Nokimita naaka tii isaawijatzi ninatyi, iijatzi jirikaiti tii jojyanaari isaawijatziiti.

¹⁷ Pintasorintsishiritakairi jaakowin-

tanaiyaawo tyaaryoori. Tima tyaaryoori inatzi piñaanitari iiroka.

18 Pikimitaakina naaka potyaantakina nosaikimotiri isaawijatziaiti, ari nonkimitairi iijatzi iriroriiti notyaantairi isaikimotairi.

19 Okowapirotya nontasorintsishiritai noshini-wintaiyaari jirikaiti, onkantya intasorintsishiritantaiyaari iijatzi irirori.

20 Tii apa nonkamitakowintiri jirikaiti, aña nokamitakowintsitari inkaati kimisantainani aririka inkinkithatakaayitairi jirikaiti.

21 Namanakowintari maawoni jirikaiti onkantya jiwithaawakaantaiyaari, apaani inkantaiya jiwithaanaaimi iiroka. Ashitanari, akimita aaka awithaawakaa, ari inkimitaiyaari iijatzi iriroriiti jiwithaawakaapirotya, onkantya inkimisantantaiyaari isaawijatziaiti iirokataki otyaantakinari.

22 Jiroka nowaniinkawo, okaatzi poñaagakinari, irojatzi nimatairi naaka noñaagairi iriroriiti. Ari onkantya jiwithaawakaantyaari, akimitawakaa aaka.

23 Tima pitsipashiritana iiroka, ari nokimitsitari iijatzi naaka notsipashiritari iriroriiti, ari onkantya jiwithaawakaantyaari. Iro inkinkishiritantyaari isaawijatziaiti iirokataki otyaantakinari, antawoiti pitakotakari pikimitaakina naaka antawoiti pitakotakina.

24 Ashitanari, iirokataki ashitakaakinariri jirikaiti, nokowi intsipataina tsika nosaikai naaka, jiñaantaiyaawori nowaniinkawo. Iirokataki owaniinkatakaakinari, tima pitakotsitakina kitziroini tikiraamintha iwitsikaata kipatsi.

25 Ashitanarí tampatzikashiriri, tii jiyotaimi isaawijatziiti. Iro kantacha naaka niyotzimi, ii-jatzi jirikaiti jiyotzi iirokataki otyaantakinari.

26 Niyotaayitairi iitarika iiroka, iikiro niyaatakaatyiiro niyotairi, tima notsipashiritaari, nitakoyitaari pikimitaakina naaka pitakotakina”.

18

Jagaitakiri Jesús

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53)

1 Aritaki ithonkanakiro ikantayitakiro jiroka, shitowanaki Jesús itsipatanaari jiyotaani jiyaatiro intatsikironta owaryiinkariti jiitaitziro “Cedrón”. Ari otzimirri pankirintsimashi, tsika janta isaikapaaki Jesús itsipayitakari jiyotaani.

2 Jiñiitawo iijatzi Judas jirika pithokashitanchani, tima ari isaikakaapiintziri Jesús jiyotaani janta.

3 Ari jariitapaaka Judas itsipatapaakari owayiriiti, itsipatakari aamaakowintawori tasorintsipango jotsyaantakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari, jotsyaantani iijatzi Fariseopaini. Joirikayitapaakiro itsitokaminto, jamaki iijatzi jootaminto.

4 Iro kantacha Jesús jiyotsitakawo maawoni awijyimotirini, ishitowashitanakiri, josampitawakiri: “¿Litama paminaminatziri?”

5 Ikantaiyini jirikaiti: “Naminaminatziiri Jesús Nazaret-jatzi”. Ari ikantzi Jesús: “Naakataki”. Jirika Judas pithokashitaniri ari itsipatakari jirikaiti.

6 Jiñaaawaitanaki Jesú, ipiyaponthotaiyanakani itaapiiki, tyagaiyanakini.

7 Japiitanakiri Jesú, josampitziri: “¿Litama paminaminatziri?” Japiitanakiro irirori, ikantzi: “Naminaminatziiri Jesú Nazaret-jatzi”.

8 Ari japiitanakiri Jesú, ikantziri: “Aritaki nokantakimi naakataki. Naakarika paminaminatzi, potyaantairi notsipayitakari, jiyaataita”.

9 Ari imonkaatari ikantsitakari Jesú: “Ashitanari, ikaatzi pashitakaakinari, iiro ipiyakaantawaita apaani”.

10 Ikanta Simón Pedro, otzimimotziri irirori josataaminto, jinoshikanakiro, itotsitakiri ikimpitapironampi iitachari Malco, jotsikatani Ompiratasorintsipirori.

11 Ipoña Jesú, ikantanakiri Pedro: “Powairo posataaminto. Iri Ashitanari shinitakinari nonkimaatsiwaityaawo jiroka, ¿iiroma okantzi nimonkaatiniri?”*

*Jaitanakiri Jesú Ompiratasorintsipiroriki
(Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54)*

12 Ikanta owayiriiti itsipatakari ijiwari, iijatzi ijiwari aamaakowintawori tasorintsipanko jotaantani Judá-mirinkaiti, joirikanakiri Jesú, joojotanakiri.

13 Ari jitapaintawo ikinakaanakiri ipankoki Anás. Iriitaki rikonkiri Caifás Ompiratasorintsipirotatsiri.

* **18:11** Jiroka ikantakotakiri jika Jesú: “Iri Ashitanari shinitakinawori nonkimaatsiwaityaawo jiroka”. Irojatzi ojyawori inkantimi: “Iri Ashitanari shinitakinawori nomirityaawo kipijyaari”. Iro ojyakaawintacha aririka inkimaatsiwaitaiya, okimiwaitawo jimiriyiitawo kipijyaari.

14 Jirika Caifás iriitaki kantakiriri kitziroini Judá-mirinkaiti: “Iro kamiithatatsi ashiniti apaani atziri inkamawintai”.

*Ityaaki Pedro iniyankiitiritiki Anás
(Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57)*

15 Ikanta Simón Pedro itsipatakari pashini jiyotaani Jesús, joyaatakowintanakiri Jesús. Jirika pashini yotaari, iñaapiintani jinatzti Ompiratasorintsipirori, irootaki ityaantapaakari joyaatakowintakiri Jesús.

16 Iriima Pedro ari ikatziyapaakari jantakironta otantotsiki. Jirika yotaari iñaapiintani Ompiratasorintsipirori, ikinkithawaitakaakiro aamaakowintawori ashitakowontsi, iro omontyaantakariri ijatzti Pedro.

17 Okanta aamaakowintawori ashitakowontsi, osampitakiri Pedro: “¿Kaarima iiroka jiyotaani jirika atziri?” Ari jakanaki Pedro, ikantzi: “Tii naaka”.

18 Tima okatsinkaityaatzi, jirikaiti ompirataari itsipatakari aamaakowintawori tasorintsipanko jowaampataiyakini paampari. Ari isaiki jakitsitaiyani. Ari itsipatakari ijatzti Pedro jakitsitaiyani paampariki.

*Anás josampitziri Jesús
(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71)*

19 Ikanta Ompiratasorintsipirori jitanakari Jesús josampikowintziri jiyotaanipaini, ijatzti okaatzi jiyotaantakiri.

20 Ari ikantanaki Jesús: “Nokinkithatakaapiintakiri maawoni atziriiti. Niyotaantapiintaki japatotapiintaita ijatzti tasorintsipankoki,

japatotaiyani maaawoni Judá-mirinkaiti. Tii nimanakaawo okaatzi nokinkithayitziri.

²¹ ¿Litama posampitantanari naaka? Posampitiri ikaatzi kimayitakinari. Iriiyitaki yotzirori okaatzi nokantayitakiriri”.

²² Jakakiri Jesú, apaani aamaakowintawori tasorintsipango ipajapootanakiri, ikantziri: “¿Arima pinkantiri pakiri Ompiratasorintsipirori?”

²³ Jakanaki Jesú, ikantanakiri: “Tzimatsirika kaaripirori noñaawaitakiri, pinkantinawo tsika otzimi. Aña okaatzi noñaawaitakiri kamiitha inatzi. ¿Litama pipajapootantanari?”

²⁴ Ikanta Anás jotyaantakiri isaiki Caifás Ompiratasorintsipirotatsiri, joojotaka.

Ikantzi Pedro: Tii noñiiri naaka Jesú

(Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62)

²⁵ Irojatzi ikatziyaka Pedro jakitsiwaita paampariki. Ari josampiitakiri: “¿Kaarima iiroka jiyotaani jirika atziri?” Ari jotikanakiro Pedro, ikantanaki: “Tii naaka”.

²⁶ Ikanta osamaniityaaki josampitairi iijatzi jompiratani Ompiratasorintsipirori, iriitaki ijyininkathori itotsitakiri inkaanki ikimpita, ikantziri: “¿Kaarima iiroka noñaaki itsipatzimi pankirintsimashiki?”

²⁷ Ari japiitanakiro Pedro jotikañaanitantzi, aripaiti jiñaanaki tyoopi.

Jaitanakiri Jesú Pilato-ki

(Mt. 27.1-2, 11-31; Mr. 15.1-20; Lc. 23.1-5, 13-25)

²⁸ Aritaki kitijyitzimatanaki, jomishitowanairi Jesú ipankoki Caifás, jaitanakiri isaikinta

Pilato ijiwariti Roma-jatzi. Tii ityaiyapaakini Judá-mirinka ipankoki Pilato, tima aririka intyaapankotakiri ipiyathatakawo Ikantakaantaitani ikitiwathatantaitari, iiro okantzi joimoshirinkiro kitijyiri Anankoryaantsi.

²⁹ Irootaki ishitowantapaakari Pilato, ikinkithawaitakairi, ikantziri: “¿Itama jantakiri jirika atziri?”

³⁰ Ikantaiyini irirori: “Iromi ikaaripirotzimi jirika, iirotya namirimi jaka”.

³¹ Ikantzzi Pilato: “Paanairi iirokaiti, powasankitairi tsika okantzi ikantakaantitzimiri”. Ikan-taiyanakini Judá-mirinkaiti: “Aña tii pishinitapi-intina nashiryaantyaa naaka”.

³² Ari imonkaatakari ikantsitakari Jesús tsika onkantya jowamaitiri.

³³ Ipoña ipiyanaka Pilato ityaapaintzi inthomainta ipankoki, ikaimapaakiri Jesús, josampitakiri: “¿Iirokatakima Iwinkathariti Judá-mirinkaiti?”

³⁴ Ari ikantzzi Jesús: “¿Piyotashitawoma posampitanari? Kimitaka tzimatsi iita kantakimiri iitarika naaka”.

³⁵ Jakanaki Pilato: “¿Naakama Judá-mirinka? Aña iri pijyininkaiti amakimiri jaka itsipayitakari ijiwari Ompiratasorintsitaari. ¿Itama pantakiri?”

³⁶ Ari ikantzzi Jesús: “Tii nopolinkathariwintantzi naaka jaka isaawiki. Ari onkantyaami, ari-takimi piñaakimi ojyiki nowayiriti piyakowinti-nani, iiro jaakaantantana Judá-mirinkaiti. Tii ari nopolinkathariwintanti jaka”.

³⁷ Japiitanakiri Pilato josampitanakiri: “¿Arima, iirokataki Pinkathari?” Ari ikantzzi

Jesús: “Iirokataki kantaintsiri. Irootaki notzimantakari, irootaki nopolantakari jaka kipatsiki nokinkithatakotairo tyaaryoori. Tima ikaatzi kamaitanaawori tyaaryoori, ikimisantapaantitana”.

³⁸ Ari ikantzi Pilato: “Irojatzitawiitacha, tyaaryoori”. Ikantanakiri, shitowanaki ipiyotaiyakani Judá-mirinkaiti, ikantapairi: “Tiitya noñiiro iitya inkinakaashityaari jirika atziri.

³⁹ Poimoshirinkapiintziro Anankoryaantsi, pamitaiyawoni nomishitowi apaani jaakaantaitziri. ¿Nomishitowakaantairima jiitaitziri ‘Piwinkathariti?’”

⁴⁰ Ari ikaimaiyanakini maawoni, ikantaiyini: “¡Iro pomishitowiri jirika! ¡Iri pomishitowi Barrabás!” Jirika Barrabás, koshintzi jinatzi.

19

¹ Ikanta Pilato ipajatakaantakiri Jesús.

² Ikanta owayiriiti jimpitatapotaki kitochii ikimitakaantakiro amathairintsi, jamathaitakiri Jesús. Ipoña ikithaatantakari pitzirishimawotatsiri kithaarintsi.*

³ Ari ipiyowintapaakari, ishirontaminthawaitari ikantaiyirini: “Jirikatá Iwinkathariti Judá-mirinkaiti!” Ipajapootzimaitari.

⁴ Iijatzi ishitowapai Pilato, ikantapairi Judá-mirinkaiti: “Paminiri, jirika nomishitowakiri piyotantyaari tii noñi oita ikinakaashitakari jirika”.

* **19:2** Tima irootaki jamitapiintari pinkathariiti jamathaiyitawo poriryaaatsiri, ikithaayitawo iijatzi kithaarintsi pitzirishimawotatsiri.

⁵ Ishitowapaaki Jesúś jamathaitakawo kitochitapo, ikithaatkawo iijatzi pitzirishimawotatsiri kithaarintsi. Ikantzi Pilato: “¡Jirika atziri!”

⁶ Ikanta ijiwari Ompiratasorintsitaari iijatzi aamaakowintawori tasorintsipanko, ikaimaiyanakini, ikantaiyini: “¡Pimpaikakotakaantiri! ¡Pimpaikakotakaantiri!” Ikantzi Pilato: “Jirika paanakiri iirokaiti pimpaikakotiri, tii noñi naaka oita inkinakaashityaari jirika”.

⁷ Jakaiyanakini Judá-mirinkaiti: “Tzimatsi Ikan-takaantaitanari, ontzimatyii jowamagaitiri jirika, ikimitakaantashiwaitaka Itomi Pawa”.

⁸ Ikimawaki Pilato ikantaiyakini ikimitakaanta Itomi Pawa jinatzi, owanaa ithaawanaki.

⁹ Iijatzi ipiyanaa inthomainta ipankoki, josampitapaakiri Jesúś: “¿Tsikama pipoñaaka iiroka?” Tiimaita jaki Jesúś.

¹⁰ Ikantzi Pilato: “¿Iromma pakana? ¿Tiima piyotzi pinkatharipirori ninatzi naaka, ari onkantaki nompaikakotakaantimi, ari onkantaki iijatzi nomishitowakaantimi?”

¹¹ Ipoña jakanaki Jesúś, ikantzi: “Iromi ikan-takaawo Jinokijatzi, iirotya pipinkatharipirotzimi. Iroowa nonkantimiri naaka, iri mapiro-takirori ikaaripirotsi amakinari jaka, anaanakiro piyaaripironka iiroka”.

¹² Ari ikowitanaka Pilato jomishitowakaantairimi Jesúś, iro kantacha iiкиro ikaimotaiyatziirini Judá-mirinkaiti ikantaiyini: “¡Aririka pomishitowakaantairi jirika, tii paapatziyari piwinkathapiroriti César! ¡Iitarika ojyakotyaarini jirika atziri, ikimitakaantawaita pinkatharimi jinatyi, ikisaniintatziiri César!”

13 Ikanta ikimawaki Pilato, jamakaantakiri Jesú, jagaitanairi ipiyowintaitakari, joosaikapaakiri tsika jaminakoitapiintziri iyakawintaari, jiitaitziro “Mapipankaa”, iro jiitaitziri iijatzi iñaaniki Heber-paantiri “Gabata”.

14 Ikanta jiwitsikawintaitawo Anankoryaantsi joimoshirinkaitiro, ari tampatzikatapaaki ooryaatsiri. Ikantziri Pilato jirikaiti Judá-mirinka: “Jirika Piwinkathariti!”

15 Iikiro ikaimaiyatziini jirikaiti, ikantzi: “¡Inkami! ¡Inkami! ¡Pimpaikakotakaantiri!” Ari ikantzi Pilato: “¿Kantatsima nompaikakotakaantiri piwinkathariti?” Ari jakaiyanakini ijiwari Ompiratasorintsitaari, ikantaiyini: “¡Iri César nowinkathariti, tikaatsi pashini!”

16 Ikanta Pilato, joipiayairi Jesú jaanairi Judá-mirinkaiti impaikakotiri. Ari jaanakiri.

Ipaikakoitakiri Jesú irojatzi ikamantakari

(Mt. 27.32-50; Mr. 15.21-37; Lc. 23.26-49)

17 Iriitaki natanakirori Jesú inchakota impaikakoitanyaariri, jataki jiitaitziro “Atziriitoní”, irojatzi jiitaitziri iñaaniki Heber-paantiri “Gólgota”.

18 Ari ipaikakoitakiri, itsipatsitakiri apiti atziri, apaani jowatzikakoitaki jakopiroriki, jowatzikakoitakiri pashini jampatiki.

19 Ikanta Pilato jontarikakaantaki ipaikakoitakiri Jesú osankinarintsi, kantatsiri: “JESÚS NAZARET-JATZI, IWINKATHARITI JUDÁ-MIRINKAITI”.

20 Ojyiki Judá-mirinkaiti ñaanatakirori osankinarintsi, tima tii intainapiroztzi osaiki

nampitsi, tsika ipaikakoitakiri Jesús. Tima josankinaitakiro jiroka osankinarintsi iñaaniki Heber-paantiri, iñaaniki Grecia-paantiri, iñaaniki Roma-jatzi.

²¹ Irootaki jiyaatantakari ijiwari Ompiratasorintsitaari jiñiiri Pilato, ikantakiri: “Iiro posankinatziro: ‘Iwinkathariti Judá-mirinkaiti’. Aña onkantatyimmi posankinatakaanti: ‘Kimitakaantashiwitachari iwinkathariti Judá-mirinkaiti’”.

²² Iro kantacha Pilato, ikantanakiri: “Okaatzi nosankinatakiri, ari ashi owatyiiro osankinataka”.

²³ Ikanta jimatakiro owayiriiti ipaikakotakiri Jesús, jaitsitakiri imanthaki, tii apintakotata itotakiro, ipawakaayitakawo ikaataiyini. Ipoña jaitstakiri ijijatzi iithaari, tii owawikotaty, apaani okanta jontyagaitziro irojatzi isaawiki.

²⁴ Ari ikantawakaiyani owayiriiti: “Iiro asagaawaitziro jiroka, apa añaariwintyaawo, ari añiiro iita ayironi”. Ari imonkaatari Osankinarintsipirori, kantatsiri:
Ipawakaayitakawo nomanthaki.

Iñaariwintaitakawo noithaari.
Irootaki jantakiri owayiriiti.

²⁵ Okanta janta ipaikakoitakiri Jesús ari osaikitakari inaanati otsipatakawo irinto, María iina Cleofas, ijijatzi María Magdala-jato.

²⁶ Ikanta Jesús jiñaakiro inaanati, otsipatakari jiyyotaani jitakopirotari, ikantanakiro inaanati: “Tsinaní, iriitaki pintomitaiyaari jirika”.

²⁷ Ipoña ikantanakiri jiyyotaani: “Irootaki pinaanitatayaaari jiroka”. Aripaiti osaikapankotanakiri jirika iyotaari.

²⁸ Okanta awijayitaki maawoni jiroka, yotaki Jesús aritaki jimonkaatakiro, ikaimanaki: “¡Nomiriwí!” Ari imonkaatari okinkithatakotakiriri Osankinarintsipirori.

²⁹ Ari osaikakotakiri kipijyaari janta kowitziki. Jaanaki inchashithaki, jankowitaki manthakintsi, jomitsitsiyakiro kipijyaariki, jowaankakotakiniri ipaantiki Jesús.[†]

³⁰ Jatsimiyawakiro Jesús jiroka kipijyaari, ipoña ikantanaki: “Othotyaapaaka maawoni”. Ari ithaminkotanaka, jatashirinkatanaki.

Josataamirikitaitakiri Jesús

³¹ Ari monkaatapaaka jiwičikawintapiintawo kitijyiri jimakoryaantaitari. Tii ikowi Judá-mirinkaiti inkatziyakoti ipaikakoitziri kitijyiriki jimakoryaantaitari, tima jiroka kitijyiri iro ipinkathapiroitziri. Irootaki ikowakotantariri Pilato intzinkaaporitaitiri paikakotaari inkamantanatyaaari thaankiini, jowatzikaryaakotiriita ijatzi.

³² Ikanta jiyaatanaki owayiriiti, itzinkaaporitapaakiri apaani itsipatakari Jesús ipaikakoitziri, jimatakiri ijatzi pashini.

³³ Ari ipithokashiwitanakari Jesús, jiňaatziiri kamaki. Irootaki kaari itzinkaaporitantari irirori.

³⁴ Josataamirikitashitanakari, yowanaki iriraani otsipatakawo jiňaa.

³⁵ Jirika kinkithatzirori jiroka, iriitaki ũaakirori rokiki. Imapirotatyā ikamantzimiri ari onkantya pinkimisantatyaaari ijatzi iirokaiti.

[†] **19:29** Kantakotachari jika “inchashithaki”, irojatzi ikantayi-itziri pairani “isopo”.

36 Iro awijantakari jirokapaini imonkaatantyaari Osankinarintsipirori, ikantaitaki:

Iiro itzinkaawaitaitziro itonki irirori.

37 Ikantsitaitaka iijatzi:

Ari jaminakoitakiri josataamirikitaitiri.

Ikitaitakiri Jesús

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56)

38 Ikanta okaatapaaki jiroka, José Arimateajatzi, ikamitairi Pilato, ikantziri: “Pishinitinari naanairi Jesús”. Jirika José irijatzi kimisantziriri Jesús, tiimaita jiyoitziri tima ithaawantatyari Judá-mirinkaiti. Ikanta Pilato ishinitakiniri. Jataki José, jaanairi.

39 Ari ipokitsitapaaka iijatzi Nicodemo, jatashitakiriri pairani Jesús tsiniripaiti, jamakotapaaki kasankaari, ojyiki otinanka jiroka.‡

40 Ikanta José itsipatakari Nicodemo jaanairi Jesús, iponatantakari manthakintsi itziritantakari kasankaari. Iro jamitaiyarini Judá-mirinkaiti ikitatapiintziri kaminkari.

41 Janta ipaikakoitakiri Jesús, ari otzimiri pankirintsimashi, ari otzimi owakiraari omoo tikira ikitaitantawoota.

42 Ari jowaitakiri Jesús, tima irootzimatapaaki kitijyiri jimakoryaantapiintari Judá-mirinkaiti.

‡ **19:39** Jiroka kasankaari, itsipataayiitakiro mirra, owaaki in-chashi jiitatziri áloe. Ojyiki otinanka okaatzi 100 libra, irojatzi ikantaitatziri 30 kilo.

20

Jañantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12)

¹ Okanta awijanaki kitiijyiri jimakoryaan-titari, ananinkanaki María Magdala-jato amaityaaki iyaati omoonakiki jowaitakiri Jesús. Oñaapaatziiro otainkaki mapi jashitantaitakawori omoona.

² Opoña opiyanka iroori oshiyapirotaankitya iyaatashitiri Simón Pedro itsipatakari pashini yotaari, jitakopirotaní Jesús, okantapaakiri: “Ja-gaitakiri Awinkathariti, tii ayotzi tsikarika jowait-airi!”

³ Ikanta Simón Pedro itsipatakari pashini ji-yotaani Jesús, jatanaki kitataariki.

⁴ Ishiyanakitya jiyaatanaki apitiroiti. Iro kantacha pashini ishiyapirotaankitya jookanakiri Pedro, iri itapaakawori jariitaka kitataariki.

⁵ Initapitapaaki omooki, jiñaapaakitziiro omaryaamawotaka iponaitantakariri, tiimaita ityapaaki inthomainta.

⁶ Ari jariitapaaka Simón Pedro, ityapaaki inthomainta, jiñaapaakiro iijatzi omaryaama-wotaka iponaitantakariri.

⁷ Jiñiitapaakawo manthakintsi joojoyinaitantakari iitoki, inashita jowitanakiro tii otsipatawo iponaitantakariri, kamiitha jotzipiyaitanairo.

⁸ Ipoña ityapaaki iijatzi pashini yotaari itapaakawori jariitaka kitataariki. Jiñaapaakiro kantainchari, ari ikimisantapirotaanki.

⁹ Tikira ikimathatziro Osankinarintsipirori, aritaki jañagai Jesús.

¹⁰ Ipoña ipiyaiyaani ipankoki apiti yotaari.

*Joñaagaawo Jesús María Magdala-jato
(Mr. 16.9-11)*

¹¹ Ari osaiki María opatzimooki iraawaita. Okanta iraawaitaka, ari onitapitzi inthomainta omooki,

¹² oñaatziiri apiti maninkari okitamaanikitaki iithaari, isaikaki tsika jomaryaa wiitakari Jesús. Apaani isaikaki iitowiitakari, isaikaki pashini iitziwiitakari.

¹³ Ikanta maninkariiti, josampitakiro ikantziro: “Tsinaní, ¿litama piraantari?” Akanakiri iroori, okantzi: “Tima jaitsiitakinari Nowinkathariti, tii niyotzi tsika jowaitairi”.

¹⁴ Iro okantakitziini, ari opithokanaka, oñaatziiri Jesús, tiimaita iyotawairi iriitaki.

¹⁵ Ari josampitanakiro Jesús, ikantziro: “¿litama piraantari tsinaní? ¿litama paminiri?” Oñaajaantzi iroori iri ñaanatzirori aamaakowintawori pankir-intsimashi, okantanakiri: “Pinkatharí, iirokarika aakiriri, pinkamantina tsika powakiri, niyaatiita naminairi”.

¹⁶ Ari jiñaananatanakiro Jesús, ikantziro: “¡María!” Ari aminananakiri iroori, okantzi: “¡Raboni!” (iro ikantaitziri añaaniki aaka: “Yotaanarí”.)

¹⁷ Ikantziro Jesús: “Aritaki potiyana, tima tikira niyaataita nontsipatapaiyaari Ashitanari. Iro kantacha piyaati pinkamantinari iyikiiti, iro niyaatai nontsipatapaiyaari Ashitanari tsika itzimi Ashitsitzimiri iijatzi iirokaiti. Iri Nowawanitari naaka, irijatzi Piawanitsitari iirokaiti”.

¹⁸ Okanta iyaatanaki María Magdala-jato, okamantapaakiri maawoni yotaari oñagairi

Awinkathariti, okamantapairi iijatzi okaatzi ikantakirori.

Joñaagaari Jesúsjiyotaaniiti

(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49)

¹⁹ Okanta otsiniritanaki awijanaki kitijyiri jimakoryaantaitari, apatotaiyakani iyotaari jashitakotaiyakani shintsiini ithaawantari Judá-mirinkaiti. Ari ityaapaakiri Jesúsj, ikatziyimotapaakari, jiwithatapaari ikantapairi: “¡Pisaikayitai kamiitha iirokaiti!”

²⁰ Ikanta jiwithatapaari, joñaagapairi jako, iijatzi imiriki. Ikimoshiriyitaiyanakini jirikaiti jiñaawairi Awinkathariti.

²¹ Ipoña japiitanakiro Jesúsj, ikantziri: “¡Pisaikayitai kamiitha iirokaiti! Ikimitaakina jotsyaantakina naaka Ashitanari, ari nonkimitsitaimiri iijatzi iirokaiti notyaantayitaimi”.

²² Ari itasonkiri yotaariiti, ikantziri: “Isaikashiritantaimi Tasorintsinkantsi”.

²³ Iitarika pimpiyakotairi iiroka jaka, aritaki ipiyakoitairi janta. Iriima kaari pimpiyakotai iiroka jaka, tii ipiyakoitairi iijatzi janta”.

Iisoshirinka Tomás

²⁴ Ikanta Tomás itsipatapiintari 12 iyotaari, jitaitziri “Tsipari”, tii isaiki irirori jariitantapaari Jesúsj.*

²⁵ Ikanta pashinipaini iyotaari ikamantairi, ikantziri: “Noñiiri Awinkathariti”. Ari jakanaki Tomás, ikantziri: “Iirorika noñiiri tsika ipaikawakoitakiri, iirorika notyaantari

* **20:24** Ikantakoitziri jaka “Tsipari”, irijatzi jiitatziri pairani “Dídimo”.

jakoki, iilorika notyaantamirikitari iijatzi, iiro nokimisantzi”.

²⁶ Okanta awijanaki 8 kituijyiri, japiitairo yotaari japatotaiyani. Ari isaikitakari iijatzi Tomás irirori. Jashitakiro shintsiini ashitakowontsi, iro kantacha Jesús tyapaaki, ikatziyimotapaari, jiwithatapaari ikantapairi: “¡Kamiitha pisakayitai iirokaiti!”

²⁷ Ikantapairi Tomás: “Jiroka nako, pintyaantawakotina, pintyaantamirikitina iijatzi. Iiro pikisoshiriwaitzi, ¡Pinkimisanti!”

²⁸ Ari ikaimanaki Tomás, ikantanaki: “¡Nowinkatharití, Nowawaní!”

²⁹ Ikantzi Jesús: “Iro pikimisantantamachitanakari piñaakina. ¡Kimoshiri inkantaiya kimisantaatsini kaari ñaaajitinani!”

Ita josankinaitantawori jiroka

³⁰ Ojyiki japiitakiro Jesús joñaagari jiyotaani itasunkawintantaki, tiimaita osankinatakoyita maa-woni jaka.

³¹ Iro osankinatantakari jirokapaini onkantya pinkimisantantaiyaari, jirika Jesús iriitaki Cristo, Itomi Pawa. Aririka pimpairyaaapiintairi pikimisantairi, aritaki inkañaanitakaimi.

21

Joñaagari Jesús 7 Jiyotaani

¹ Ikanta okaatapaaki jiroka, japiitakiro Jesús joñaagari jiyotaani, inkaarithapiyaaki jiititziri Tiberias. Jiroka okantaka.

² Ari itsipatawakaiyani isaiki Simón Pedro, Tomás jiititziri iijatzi “Tcipari”, Natanael

poñaachari Caná-ki saikatsiri Galilea-ki, itomipaini Zebedeo, ipoña apiti pashini iyotaari.*

³ Ipoña ikantzi Simón Pedro: “Niyaatatyi noshiryaati”. Ikantaiyini pashini: “Ari ankaataiyanakini”. Jataiyanakini, otitaiyapaakani pitotsiki. Tiimaita jayi ishiryaataiyakini tsiniri.

⁴ Okanta okitijyitzimataki, katziyapaaka Jesús opaayaaki inkaari. Tii jiyotawairi jiyotaani iritaki.

⁵ Ikaimotapaakiri, ikantziri: “Mainariití, ¿Tikaatsima pagaiyini?” Ari jakaiyanakini iriroriiti: “¡Tiitaawi!”

⁶ Ikantzi Jesús: “Powiinkiro pakopiroriki pishiryaaminto, ari paaki”. Ari jimataiyakironi ikantaitakiriri. Jaaki ojyiki shima, tii jaawiyagairo jinoshikairo ishiryaaminto.

⁷ Ikanta yotaari jitakopirotani Jesús, ikantanakiri Pedro: “¡Iriitaki Awinkathariti jirinta!” Ikimawaki Simón Pedro, ikithaanaka, mitaanaki inkaariki.

⁸ Iriima pashinipaini yotaari pitotsiki ikinakoyitanai jinoshikaatakotairi ishimani, irojatzi jaatakotantapaari opaayaaki. Tima isaikakotakitzni niyantyaaniki.†

⁹ Ikanta jayiitaiyapaakini, jiñaapaakitzi oijaka paampari, ari itashitakari shima, itsipataitakiri tanta.

¹⁰ Ari ikantzi Jesús: “Pamaki shima owakiraa paakiri”.

* **21:2** Ikantakoitziri jaka “Tsipari”, irijatzi jiitatziri kitziroini “Dídimo”. † **21:8** Kantakotachari “niyantyaaniki”, okaatzi osanthatzi “200 akonaki”, irojatzi ikantatziri “100 metro”.

¹¹ Ikanta Simón Pedro, joojoryaakotakiri ishimani, jinoshikakotakiri irojatzi opaayaaki. Antaripaini shima, ikaatzi 153. Tiimaita otzimpijyi ishiryaaminto.

¹² Ari ikantzi Jesús: “Thami oya”. Tikaatsi apaani yotaari osampitirini iitakarika, tima jiyopirotaiyakirini iriitaki Awinkathariti.

¹³ Jaapaakiro Jesús tanta, ipayitakiri apaanipaini, ari ikimitaakiri iijatzi shima.

¹⁴ Irootaki mawatanaintsiri joñaagari Jesús jiyotaani jañagai.

Paamaakowintinari noijyati

¹⁵ Ithonkanakiro jowaiyani, josampitanakiri Jesús jirika Simón Pedro, ikantziri: “Simón, itomi Jonás, ¿Pitakopirotanama iiroka?” Ikantzi Pedro: “Piyotzi iiroka Pinkathari, naapatziyimi”. Ikantzi Jesús: “Paamaakowintinari nokimitakaantziri noijyati”.

¹⁶ Japiitakiri josampitziri: “Simón, itomi Jonás, ¿pitakotanama?” Ikantzi Pedro: “Piyotzi iiroka naapatziyimi”. Ikantzi Jesús: “Paamaakowintainari nokimitakaantairi noijyati”.

¹⁷ Iro mawatanaintsiri josampitziri, ikantziri: “Simón, itomi Jonás, ¿paapatzianama?” Ari jowashiritanaka Pedro, tima mawajatzi josampiminthatakiri, ari jakanakiri: “Pinkathari, iirokataki yotzirori maawoni, piyotzi iiroka naapatziyimi”. Ikantzi Jesús: “Paamaakowintinari nokimitakaantairi noijyati”.

¹⁸ Tima iinta pimainaritzi, pikithaatapiintayita onkini piyaayiti tsika pinintakaawo. Irooma aririka pantaripirotapaaki, poyaawintari pashini

kithaataimini, jaayiitaimi tsika tii pikowawitawo piyaati. Imapiro”.

¹⁹ Ikantantakawori Jesús jiroka, ikowatzi inkimathaitiro tsika inkantya inkamai paata Pedro impinkathataitantlyaariri Pawa. Ípoña ikantanakiri iijatzi: “¡Poyaatina!”

Yotaari jitakopirotani

²⁰ Ikanta ipithokanaka Pedro, jiñaaatziiri joy-aatakiri yotaari jitakopirotani Jesús, irijatzi apititakariri Jesús jowaiyani pairani, osampitakiriri, ikantziri: “¿Pinkatharí, itzimikama pithokashiti-mini?”

²¹ Ikanta jiñaaawakiri Pedro jirika pokapaintsiri, josampitanakiri Jesús: “Pinkatharí, jirika, ¿iitama awijiyimotirini?”

²² Ikantzi Jesús: “Arimi nonkowimi aritaki onkantaki jañi jirika, irojatzi nompiyantaiyaari paata, ¿okowajaantzima piyotiro jiroka? Poshiritina iiroka”.

²³ Okanta paata ithonka ikimakoitakiro jiroka ikantakiriri Jesús, ikimayitakiro maawoni iyiki-iti, jiñaaajaantzi iiro ikamita jirika yotaari. Tii ikantatyi: “Ari nokowi...” aña ikantatzti: “Arimi nonkowimi, aritakimi onkantaki jañi jirika, irojatzi nompiyantapaatyari, ¿okowajaantzima piyotiro jiroka?”

²⁴ Naakataki kinkithatakotacha nokantaki “jirika yotaari”, tima naaka osankinatakirori jiroka osankinarintsi. Irootaki ayopirotaaari imapirotaty jiroka.

²⁵ Tii nokinkithatakotziro maawoni jantayitakiri Jesús, tima ojyiki inatzi. Arimi osankinatakotaami maawoni, kimiwaitaka

JUAN 21:25

ci

JUAN 21:25

arimi anaanakiro maawoni kipatsi ompiyotya
osankinarintsipaini. Ari onkantyaari.

**KAMIITHARI ŅAANTSİ
New Testament in Ajyíninka Apurucayali
(PE:cpc:Ajyíninka Apurucayali)**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ajyíninka Apurucayali

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ajyíninka Apurucayali [cpc], Peru

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ajyíninka Apurucayali

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

ciii

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021
f6359b3a-1ee9-58fb-a9df-96f6fcc0ffa5